Eesti Energia

Sotsiaalse vastutuse ning säästva arengu aruanne 2013

Sotsiaalse vastutuse ning säästva arengu aruanne 2013

Tallinn 2014

JÄRKUSJUHTIKU
ETTEVÕTLUSE INDEKSI
HÕBETASE 2013

EESTI ENERGIA
KONKURENTSIVÕIMELISIM
TÖÖSTUS- JA ENERGEETIKA
ETTEVÕTE 2013

EESTI ENERGIA
KONKURENTSIVÕIMELISIM
SUURETTEVÕTE
2013

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE 4
LÜHIDALT 7
STRATEEGIA 10
ÜHINGU- JA RISKIJUHTIMINE 16
TÖÖTAJAD 34
KLIENDISUHTED 54
KESKKONNATEGEVUS 74
ÜHISKONDLIK TEGEVUS 88

Hea lugeja!

Põlevkivienergeetika konkurentsivõime üks põhialuseid on selle vastavus tänapäevastele keskkonnanõuetele. See tähendab põlevkivi vastutustundlikku kasutamist viisidel, mida veel mõne aja eest ei tuntud.

Nii näiteks tekib täna iga toodetud energiaühiku kohta vähem õhuheitmeid kui kunagi varem. Võtmeks, mis avab ukse puhtama õhuga maailma, on tehnoloogia areng. Oleme viimase kolme aasta jooksul uutesse arendustesse investeerinud ligi 280 miljonit eurot.

2013. aasta oktoobris lõpetasime edukalt ainulaadse lämmastikuheitmete püüdmise pilootprojekti. Tänu sellele saab Eesti elektrijaama 3. energiaploki ühe põlevkivikatla lämmastikuemissiooni vähendada kuni kaks korda. Nüüd astume tehnoloogia juurutamisel järgmise sammu ning paigaldame seadmed veel nelja energiaploki kateldele.

Teise olulise ettevõtmisega alustasime möödunud aastal madala küttevääртusega põlevkivi kasutuselevõtu testimist. Meie eesmärk on uue küttеseguga põlevkivi efektiivsemalt ja säästlikumalt ära kasutada. Mida tõhusamalt me toodame, seda väiksem on ka kaasnev keskkonnamõju.

Kolmas oluline murrang keskkonnasõbralikuma elektritootmise rindel on toimumas Eesti suurimal ehitusplatsil, kus Auvere elektrijaama ehitusest oli aasta lõpuks üle poole valmis. 2015. aastaks saab meie tootmisportfell täiendust kõikidele keskkonnanõuetele vastava Auvere elektrijaamaga.

Iru elektrijaama uus elu

Uudiseid keskkonnasäästlikust energiatootmisest on ka väljastpoolt põlevkivienergeetikat. Eesti Energia tiitli „Aasta tegu 2013" sai Iru jäätmeenergiaploki valmimine. See on Eesti jaoks uus lahendus elektri ja soojuse tootmises — taaskasutust leiab pea kogu Eestis tekkiv segaolmejäätmete hulk. Aasta lõpuks oleme Irus põletanud üle 180 000 tonni prügi, mis muidu oleks viidud prügilatesse ja jäetud sinna aastakümneteks ümbritsevat keskkonda koormama. Tänu soodsamale soojusele ja prügikäitlusele säästavad Eesti inimesed kokku 7 miljonit eurot aastas.

Keskkonnakaitse vallas on oluline, et tegevuse lõpetanud põlevkivitööstusalad saavad parimal viisil taastatud. 2013. aastal sai endises Aidu põlevkivikarjääris valmis rahvusvahelistele nõuetele vastav sõudekanali süvis, mis on osa 2020. aastaks rajatavast kõrgtasemega veespordikeskusest. Et karjäärialasid loodus- ja elukeskkonnale väärikalt tagastada, on meist kasvanud suurimaid metsaistutajaid. Meie karjääride rekultiveerimiskogemust käiakse kaemas Soomest Ameerika Ühendriikideni.

Põlevkivitööstuse olulisusest Eesti majanduses annab tunnistust Eesti Energia 190 miljoni euro suurune panus

riigieelarvesse 2013. aastal. Ühiskonna ja majanduse arengut mõjutav summa sisaldab ettevõtte makstud ressursi- ja keskkonnatasusid, töötasudelt arvestatavat sotsiaal- ja tulumaksu ning omanikutulu dividendide näol.

Panustame elukeskkonna arengusse

Oluline osa meie töötajatest paikneb Ida-Virumaal. 2013. aastal küündis just Ida-Virumaaga seotud koostööprojektide hulk üle 30, mille hulgas on ka täiesti uusi algatusi. Loodame, et meie jätkuv panus Ida-Virumaa kogukonna arengusse aitab kaasa püsivatele positiivsetele muutustele ja on abiks oluliste traditsioonide säilitamisel.

Lõppenud aasta läheb ajalukku veel selle poolest, et elektriturg avanes lõpuks ka Eesti jaeklienditurule. Täna on Eesti koduklientidel valida kaheksa elektrimüüja vahel ning Eesti Energia turuosa Eesti elektriturul on ligi 70%. Tunneme rõõmu selle üle, et pärast esimest vabaturuaastat otsustas oma lepingut Eesti Energiaga pikendada ligi 97% klientidest, mis annab meile kinnitust, et meie lihtsad ja selged pakkumised meeldivad klientidele. Meie energiasäästu lehel on energiaprofiili täitjate arv teinud kolme aastaga pea kolmekordse hüppe ja häid nõuandeid käis eelmisel aastal ammutamas juba ligi 13 000 klienti.

Me suudame ettevõtte väärtust kõige paremini kasvatada siis, kui kogu meeskond teab oma vastutust ja tegutseb ühtsete väärtuspõhimõtete järgi. Eesti Energia spetsialistidest ja juhtidest sisekoolitajad tegid ära suure töö ja viisid üheskoos väljatöötatud uued põhiväärtused ettevõtte kõigi töötajateni. Need uued väärtused, millest juhindume on: kliendile kasulik, väärtust kasvatav, keeruline lihtsaks, minust sõltub ja ohutus eelkõige.

SANDOR LIIVE
juhatuse esimees

Lühidalt

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõte, mis tegutseb Balti- ja Põhjamaade elektriturul. Eesti Energia 100% aktsiate omanik on Eesti Vabariik.

Eesti Energia põhiäri on põlevkivi kaevandamine ning sellest elektri, soojuse ja õli tootmine. Elektrimüüjana müüme elektrit Baltimaade jaeklientidele ja elektriturul. Eesti Energia kontserni kuuluv Elektrilevi pakub Eesti klientidele võrguteenust. Väljaspool Eestit tegutseme Enefiti kaubamärgi all.

Maailmas on hinnas meie unikaalsed põlevkivi töötlemise teadmised, oskused ja tehnoloogia. Eesti Energia valduses Eestis, Jordaanias ja USAs leidub hinnanguliselt kuni 11 miljardit tonni põlevkivi. Oma ligi 7000 töötajaga on Eesti Energia üks Eesti suuremaid tööandjaid.

MÜÜGITULUD

966,4 mln eurot

▲ +17,6%

KULUMIEELNE ÄRIKASUM (EBITDA)

310,5 mln eurot

▲ +11,5%

PUHASKASUM

159,5 mln eurot

▲ +107,4%

INVESTEERINGUD

418,9 mln eurot

▼ -18,4%

KREDIIDIREITINGUD

BBB+/Baa2*

stabiilne/stabiilne väljavaade

(* muudetud jaanuar 2014)

ELEKTRIENERGIA MÜÜK

11,4 TWh

▲ +13,4%

VÕRGUTEENUSTE MÜÜK

6,3 TWh

▼ -1,3%

VEDELKÜTUSTE MÜÜK

208,1 tuh t

▲ +10,0%

ENTRUM — parim noorte ettevõtlikkus-programm

Hinnatuim tööandja 2013

Sündmused ja tunnustused 2013. majandusaastal

Jaanuar

Algab Energia avastus-keskuse renoveerimine, et taasavada uksed 2014. aasta suvel. Sõlmisime kaasrahastuseks toetuslepingu.

Eesti Terviserajad alustab videoõppe sarjaga www.terviserajad.ee. Oleme arendusprojekti üks algatajaid.

Veebruar

Alustame kogu organi-satsiooni kaasates oma väärtuste uuendamist.

Narva elektrijaamades valmis ajakohane ohutust käsitlev õppefilm ning uuenes ohutustehnika ohutuseeskiri.

Märts

Kolmandat aastat järjest pälvime Eesti hinnatuima tööandja tiitli.

Iru elektrijaama jäätme-energiaplokis algavad segaolmejäätmete katsepõletused.

Aprill

Eesti Energia noorte-programm ENTRUM pälvib kaubanduskodade konkursil parima noorte ettevõtlikkusprojekti tiitli ning programmi pärjatakse Euroopa vastutustundliku ettevõtluse auhinnaga.

Koostöös Looduse Omnibussiga tunnustame parimaid Eesti suurimal loodusfoto konkursil „Looduse aasta foto 2013".

Mai

President Toomas Hendrik Ilves tunnustab ENTRUMi auhinnagalal Eesti kõige ettevõtlikumaid koolinoori.

Elektriohutuskampaania raames õpetame 4900 noort elektriohtusid vältima ja õnnetusi ennetama.

Kohtla kaevanduspargis algavad maapealse osa ehitustööd. Oleme Eesti põlevkivi lugu tutvustava tee-makeskuse kaasrahastaja.

Juuni

Korraldame rahvusvahelise põlevkivisümpoosioni. 400 maailma juhtivat ener-geetikaeksperti arutlevad põlevkivienergeetika oleviku ja tuleviku üle.

Avame Eesti esimese koos-tootmisjaama, mis kasutab kütusena segaolmejäätmed

Soetame uued päästeautod, millega tagame Auveres asuva Eesti elektrijaama ja Enefiti õlitehaste ohutuse.

Juuli

OSAMAT-projekti teises etapis katsetame, kuidas on kõige tõhusam muuta põlevkivituhk väärtuslikuks maantee-ehituses kasutatavaks materjaliks.

Tutvustame lastelaagrites Kurtnal ja Peipsi ääres kaevuri ametit ning nii maakonnale kui ka kogu riigile olulise tähtsusega põlevkivitööstust.

August

Narva Energiajooks pakub tervisespordi rõõmu ligi 3500 liikumisharrastajale.

Aidu endises põlevkivikarjääris valmib rahvusvahelistele nõuetele vastav sõudekanali süvis. Koos 300 huvilisega teeme esimesed proovisõidud.

Avame koos Nelja Energiaga Pakri poolsaarel 18 tuulikuga tuulepargi.

September

Eesti Energia keskkonnapäeva teema on põlevkivituha kasutamise võimalused ja keskkonnasäästlikud tehnoloogiad energiatootmises.

Avame ainulaadse Narva tuulepargi, mis on rajatud Balti elektrijaama endisele tuhaväljale.

Asutame koos Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga andekate noorte energiafondi. Eesti Energia panustab fondi 5000 eurot.

Oktoober

Paigaldame Eesti Elektrijaama katlale lämmastikupüüdmisseadmed, et muuta põlevkivielektri tootmine keskkonnasäästlikumaks.

Oleme Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Eesti Tööandjate Keskliidu koostatud konkurentsivõime edetabelis suurettevõtete hulgas kõige konkurentsivõimelisem ettevõtte.

550 Eesti põhikooli ja gümnaasiumi saavad Eesti Energia koostatud energiasäästu õppematerjalid.

November

Alustame koos programmiga „Noored kooli" Ida-Virumaale reaalaineõpetaja otsimist.

Eesti Energia Õlitööstus võtab kasutusele lõhnaainete vähendamise kava.

Energiasäästunädalal teavitame nii töötajaid kui ka kliente energiasäästmise võimalustest.

Detsember

ENTRUMi Põhja-Eesti noored pakkusid välja rekordiliselt 171 ideed, mille elluviimisega aidata kaasa ühiskonna arengule.

Ida-Virumaa Andekate Noorte Energiafondiga toetame 22 noore arengut.

Jäätmeplokk kahekordistas Iru elektrijaama elektritoodangut.

Eesti konkurentsivõimelisim suurettevõte 2013

Strateegia

Eesti Energia on põlevkivienergia ettevõte, mis toodab põlevkivist vedelkütuseid ning elektri- ja soojusenergiat. Ettevõtte eesmärk on põlevkivi kasutada võimalikult efektiivselt ja luua seeläbi lisandväärtust. Kasutame Eesti riikliku tähtsusega maavara läbimõeldult ja vastutustundlikult, et luua omanikule, s.o Eesti riigile põlevkivist võimalikult suurt väärtust. Selleks kasvatame toodetava õli mahtu ja mitmekesistame elektri tootmiseks kasutatavate kütuste portfelli. Põlevkivi tõhusam kasutamine muudab Eesti energiavaldkonnas netoeksportijaks, mis annab tugeva panuse Eesti majanduskasvu.

Visioon:

Eesti Energia on põlevkivienergia liider maailmas.

Õlitootjana kasvatame põlevkivist õli tootmise võimekust. Rahvusvaheliselt ekspordime oma pikaajalist põlevkivialast kogemust, et leida teistele riikidele kõige paremini sobivad võimalused põlevkivi kasutuselevõtuks. Elektritootjana kasutame tõhusalt ära õlitootmise kõrvalsaadused.

Tegutseme vastutustundlikult. Peame esmatähtsaks keskkonna- ja ohutusnõuete täitmist. Arvestame kohaliku kogukonna huve ning tunneme vastutust kohaliku energeetika arendamise eest. Põlevkivist õli ja elektri koostootmine võimaldab Eesti Energial pakkuda ka tulevikus tööd tuhandetele inimestele. Kogu põlevkivi tööstustsükkel annab tööd kümnetele tuhandetele eestimaalastele.

Tegutseme vastutustundlikult. Peame esmatähtsaks keskkonna- ja ohutusnõuete täitmist. Arvestame kohaliku kogukonna huve ning tunneme vastutust kohaliku energeetika arendamise eest.

Põlevkivienergia: rohkem õli = rohkem elektrit

Eesti Energia strateegia põhineb põlevkivivarude väärtustamisel õli ja elektri koostootmise kaudu.

Peamine väärtuse kasvatamise potentsiaal peitub võimalikult suure hulga põlevkivi kasutamisel õlitootmiseks. Me oleme välja arendanud ainulaadse põlevkivist vedelkütuste tootmise Enefit-tehnoloogia, mis võimaldab tööstuslikus tootmises ära kasutada kogu kaevandatud põlevkivi, sealhulgas peenpõlevkivi. Suunates õli utmise käigus tekkivad kõrvalsaadused nagu poolkoks ja põlevkivigaas elektritootmisse, saame maavarast kätte kaks korda enam energiat kui seni.

Ekspordime oma oskusteavet ka teistesse riikidesse, kus leidub põlevkivi. Lisaks Eestile on meil kaeveõigused Jordaanias ja USAs. Väljaspool Eestit kaasame põlevkivist vedelkütuste ja elektrienergia tootmise arendamisse teisi investoreid ja partnereid.

Selleks et toota võimalikult väheste lisakulutustega ja vähese CO_2-mahukusega elektrit ning vastata elektritootjana Euroopa Liidu karmistuvatele kliimapoliitika nõudmistele, ajakohastame olemasolevaid võimsusi, kasutame energiatootmises ära põlevkivigaasi ja rajame uut keskkonnasõbralikumal keevkihttehnoloogial töötavat Auvere elektrijaama. Sel moel kasutame maksimaalselt ära olemasolevate tootmisvõimsuste potentsiaali.

Muundame elektrienergiaks õlitootmisel tekkiva poolkoksi ja põlevkivigaasi. Häid võimalusi heitmete piiramiseks pakub ka biomassi kasutamine. Katsed madalakvaliteedilise põlevkivi ja kivisöe segu kasutamisel on olnud edukad. Eesti Energia õlitootmise kõrvalsaaduseid kasutav ja koduimaistel kütustel põhinev elektritootmisvõimekus on pikaajaliselt suurem kui Eesti aastane elektritarbimine.

Konkreetseid investeerimisotsuseid langetame järkjärgult, arvestades regulatsioonide ja energiaturu arenguga. Elektrimüüjana müüme elektrit jaeklientidele ja hulgiturule. Jaeklientidele pakume lihtsaid elektritooteid, mugavat ostuprotsessi ja laia teenindusvõrku. Aitame klientidel langetada läbimõeldud elektriostuotsuseid ja nõustame kodukliente energiasäästu küsimustes.

Vähendame elektrikatkestusi ja suurendame rahulolu

Jaotusvõrguettevõtte Elektrilevi eesmärgiks on võrgu tõhus haldamine ja kliendirahulolu kasvatamine.

Elektrilevi tagab kõigile turuosalistele pideva võrdse juurdepääsu võrguteenusele ning regulaatori kehtestatud kvaliteedinõuete täitmise. Suurim väljakutse on kliendirahulolu kasvatamine elektrivõrgu tormikindluse suurendamise, katkestuse kestvuse lühendamise ning nutiarvestite kasutuselevõtu kaudu.

Elektrilevi investeerib jaotusvõrgu varustuskindluse tõstmiseks kogu võrguteenuse müügist tekkiva rahavoo, mis on 100 miljonit eurot aastas. Seeläbi liigume ilmastikukindla elektrivõrgu suunas, mis aastaks 2025 ulatub juba 75 %-ni võrgu kogumahust.

Oluline projekt on üleminek kaugloetavatele elektriarvestitele, mis lõppeb Eesti seadusandluse järgi 2016. aasta lõpuks. Nelja aasta jooksul paigaldab Elektrilevi klientidele ligikaudu 620 000 nutikat elektriarvestit, mis mõõdavad elektrikoguseid iga tunni kohta. Uute arvestitega vabanevad kliendid näiduteatamise kohustusest ning saavad oma tarbimist ja elektripakettide valikut teadlikumalt juhtida ja seeläbi säästa.

Kliendile kasulik

Olen meeskonnatöö tarmukas pooldaja ja ootan, et kolleegid suhtuksid oma töösse sügava andumuse ja tõsidusega, oleksid paindlikud ning arvestaksid turul toimuvaid arenguid.

Edukad oleme vaid juhul, kui teeme asju, mis meie klientidele korda lähevad. Astume oma partneri kingadesse, kuulame ja proovime teda mõista — ainult sel moel saab langetada häid otsuseid. Olgu klient, töökaaslane või koostööpartner — igaühte neist suhtume austusega.

Tõnu Aas
Eesti Energia Narva Elektrijaamad, juhatuse liige

Ühingu- ja riskijuhtimine

Ühingujuhtimise tava

Eesti Energia lähtub hea ühingujuhtimise põhimõtetest ja Eesti seadustest. Meie juhtimispõhimõtete aluseks on Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu väljatöötatud põhimõtete kogum „The Combined Code on Corporate Governance", mis hõlmab Finantsjärelevalve ja Tallinna Börsi väljatöötatud „Hea ühingujuhtimise tava" põhimõtteid. Ettevõtte valitsemise korraldamisel juhindume ühtlasi Baltikumi Ühingujuhtimise Instituudi poolt välja töötatud *Baltic Guidance on the Governance of Government-owned Enterprices* põhimõtetest ulatuses, mis käsitleb ootusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele.

Vastutustundlikkuse eesmärke seades toetume kindlatele tegevuspõhimõtetele neljas kategoorias: töötaja, klient, keskkond, kogukond. Meie tegevuse väljundid on vahetult seotud meile seatud ootustega. Nende mõõtmiseks ja igapäevaseks teadvustamiseks oleme juurutanud eritasemelised sisemised protsessid.

Vastutustundlikkuse eesmärke seades toetume kindlatele tegevuspõhimõtetele neljas kategoorias: töötaja, klient, keskkond, kogukond.

Põhimõtted

Vastutustundlikkuse põhimõtteid saame esitada kahel tasandil. Esmatasandil on meie väärtused ja eetikakoodeks. Teisel tasandil on protsessid ehk ettevõtte toimimine ja tegevus.

Ettevõtte põhiväärtused on need kokkulepitud põhimõtted, millest oma tööalastes valikutes lähtume. Need põhimõtted aitavad teha meil valikuid nii investeerimisotsuste puhul kui ka igapäevases töös.

Oli uute väärtuste juurutamise aasta.
Viis uut väärtust sündisid dialoogis töötajatega — väärtuste loomesse olid kaasatud kaevurid, energeetikud, keemikud, spetsialistid ja juhid kõikidelt tasanditelt. Aasta alguses kogunesid enam kui 100 töötajaga fookus- ja sisutöögrupid. Sündinud põhimõtted arutati kevadisel dialoogifoorumil läbi koos ligi 300 töötajaga. Sel viisil ligi 400 töötaja ühistöös sündinud väärtused kinnitas laiendatud juhatus aprillis. Suvest kuni aasta lõpuni toimusid väärtuste töötoad, kus iga töötaja sai väärtused kolleegidega oma igapäevatöösse lahti mõtestada.

Väärtused

Eesti Energia saab olla edukas ainult juhul, kui me teeme asju, mis kliendile korda lähevad. Meie tooted ja teenused peavad olema sellised, mida klient soovib meilt osta. Et Eesti Energia oleks jätkusuutlik ja elujõuline firma, keskendume tegevustele, mis kasvatavad kõige rohkem Eesti Energia väärtust.

Suure tootmisettevõttena on meie tegevusel oluline mõju keskkonnale ja töötajate tervisele. Me ei tee väärtuse kasvatamise nimel kompromisse tööohutuse või keskkonnahoiu osas. Kõige olulisem on aga see, et kõik saab alguse meist endist, meie suhtumisest, meie panusest. Nii eesmärkide täitmisel, suhtumises töösse kui ka väärtuste järgimisel.

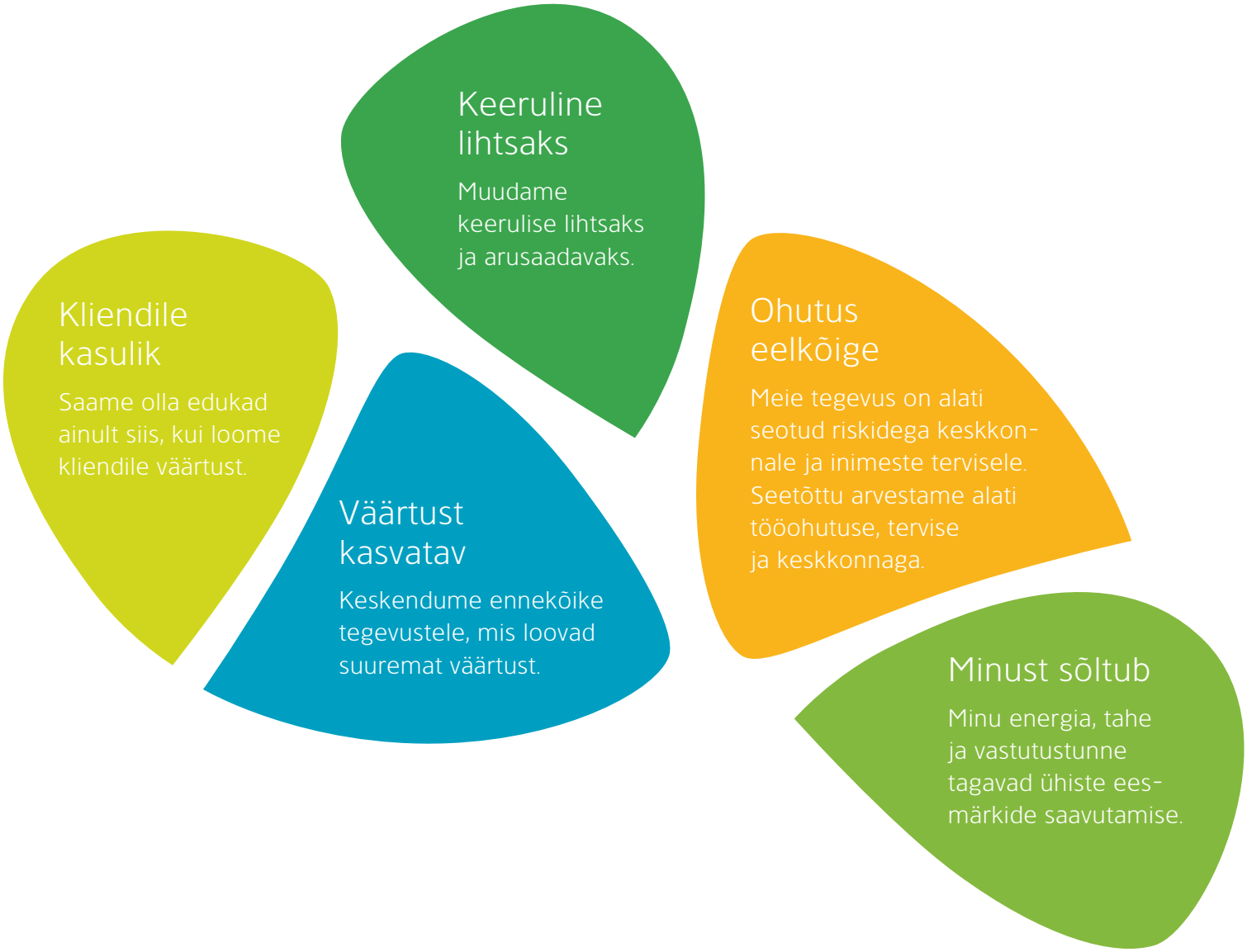
Keeruline lihtsaks
Muudame keerulise lihtsaks ja arusaadavaks.
Kliendile kasulik
Saame olla edukad ainult siis, kui loome kliendile väärtust.
Väärtust kasvatav
Keskendume ennekõike tegevustele, mis loovad suuremat väärtust.
Ohutus eelkõige
Meie tegevus on alati seotud riskidega keskkonnale ja inimeste tervisele. Seetõttu arvestame alati tööohutuse, tervise ja keskkonnaga.
Minust sõltub
Minu energia, tahe ja vastutustunne tagavad ühiste eesmärkide saavutamise.

Eetikakoodeks

Eetikakoodeks sisaldab põhimõtteid, mille teadmist ja järgimist ootame nii igalt kontserni töötajalt kui ka oma koostööpartneritelt:

- osaleme ainult seaduslikes tehingutes, sest oleme ausad ja usaldusväärsed;
- kasutame tööandja/ettevõtte vara heaperemehelikult ja säästlikult;
- meile on olulised meie inimesed — nii kliendid, partnerid, kandidaadid, kolleegid kui ka konkurendid; me kohtleme neid kõiki viisakuse, lugupidamise ja tähelepanuga;
- hoidume sellistest suhetest avalikkuse, klientide, partnerite, konkurentide ja kaastöötajatega, mida võidakse mõista meie erapooletuse mõjutamisena (huvide konflikt);
- me ei paku oma tegevusega tööandjale konkurentsi ega tekita ettevõtlusega tegeledes tööandjale majanduslikku kahju;
- me kõik juhindume ühiselt eetikakoodeksist ning tagame selle elluviimise.

Juhtimine ja elluviimine

Eesti Energia valitsemise paremaks korraldamiseks oleme välja töötanud ühingujuhtimise mudeli, mille kohaselt on läbipaistva ja usaldusväärse valitsemise tagamiseks rakendatud järgmised üksteisega seotud komponendid:

- ühene juhtimisstruktuur ning arusaam meie volitustest;
- kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted;
- kokkulepitud aruandluspõhimõtted;
- toimiv järelevalve;
- teadvustatud riskijuhtimine.

Meile on oluline pidada Eesti Energia organisatsiooni struktuur lihtsana ning juhtimisel lähtuda eelkõige kontserni eesmärkidest ja vajadustest. Kontserni võimalikult tõhusa juhtimise eesmärgil eristame juhtimisstruktuuri ja juriidilist struktuuri. Eesti Energia juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu, juhatus ja auditikomitee. Üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kes määrab ametisse ettevõtte nõukogu. Nõukogu määrab ametisse ettevõtte juhatuse ning teostab juhatuse tegevuse üle järelevalvet. Nõukogule annab järelevalveküsimustes nõu auditikomitee.

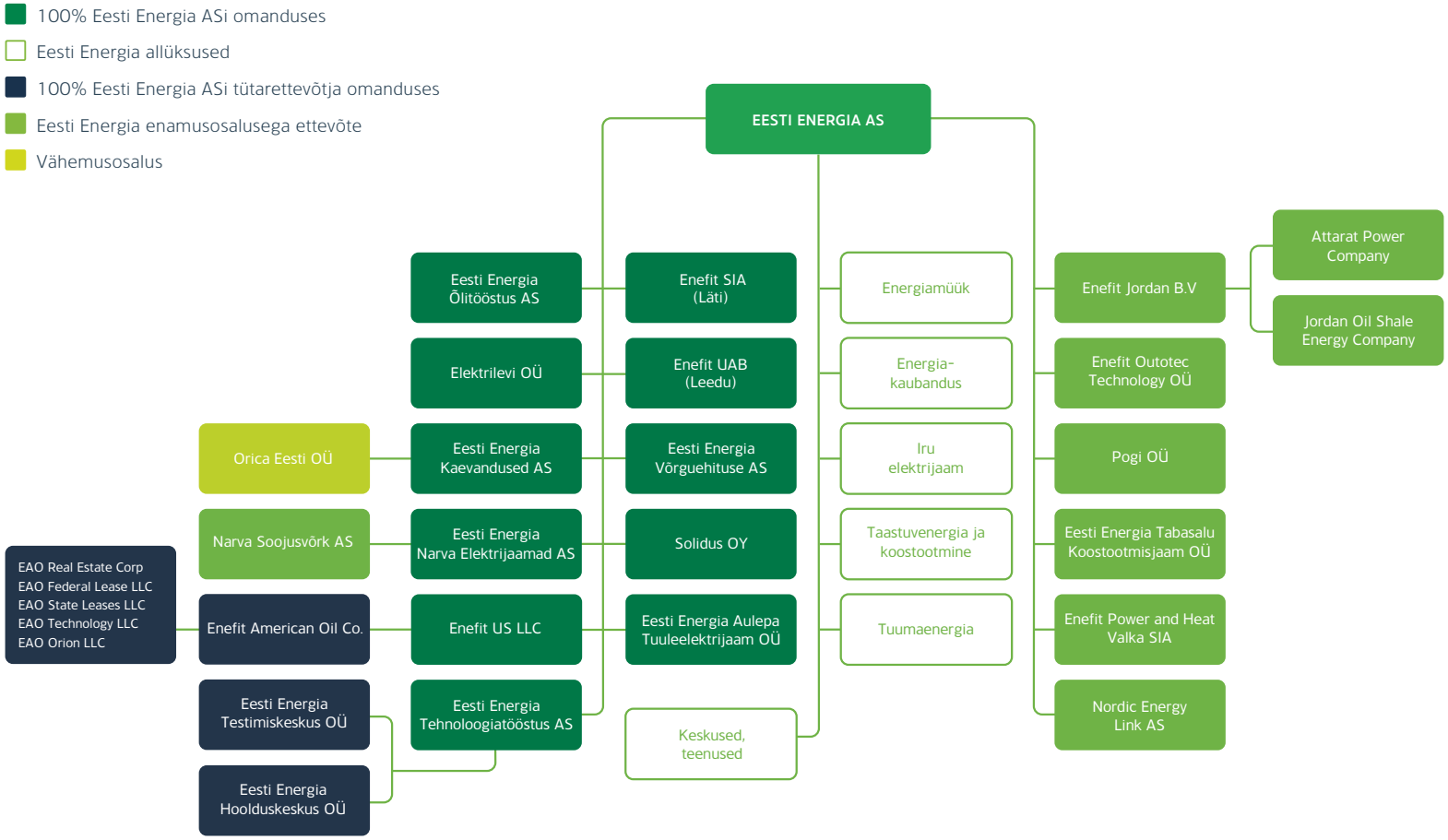
100% Eesti Energia ASi omanduses
Eesti Energia allüksused
100% Eesti Energia ASi tütarettevõtja omanduses
Eesti Energia enamusosalusega ettevõte
Vähemusosalus
EESTI ENERGIA AS
Eesti Energia Õlitööstus AS
Enefit SIA (Läti)
Energiamüük
Enefit Jordan B.V
Attarat Power Company
Jordan Oil Shale Energy Company
Elektrilevi OÜ
Enefit UAB (Leedu)
Energia-kaubandus
Enefit Outotec Technology OÜ
Orica Eesti OÜ
Eesti Energia Kaevandused AS
Eesti Energia Võrguehituse AS
Iru elektrijaam
Pogi OÜ
Narva Soojusvõrk AS
Eesti Energia Narva Elektrijaamad AS
Solidus OY
Taastuvenergia ja koostootmine
Eesti Energia Tabasalu Koostootmisjaam OÜ
EAO Real Estate Corp
EAO Federal Lease LLC
EAO State Leases LLC
EAO Technology LLC
EAO Orion LLC
Enefit American Oil Co.
Enefit US LLC
Eesti Energia Aulepa Tuuleelektrijaam OÜ
Tuumaenergia
Enefit Power and Heat Valka SIA
Eesti Energia Testimiskeskus OÜ
Eesti Energia Tehnoloogiatööstus AS
Keskused, teenused
Nordic Energy Link AS
Eesti Energia Hoolduskeskus OÜ

Üldkoosolek

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Ainuaktsionäri õigusi teostas kuni 2013. aasta märtsini Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Valitsuse otsusega määrati märtsis 2013 Eesti Energia valitsejaks Rahandusministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul rahandusminister. Aktsionäride üldkoosolek on Eesti Energia kõrgeim juhtimisorgan, kes määrab kindlaks meie tegevuse kõige olulisemad eesmärgid. Olles Eesti suurimaid tööandjaid, investeeringute tegijaid ning majanduse käekäiku oluliselt mõjutava sektori esindaja, peavad meie eesmärgid olema tasakaalustatud.

Nõukogu

Eesti Energia nõukogu koosneb kaheksast liikmest, kellest pooled on määranud ametisse ainuaktsionäri otsusega majandus- ja kommunikatsiooniminister ning ülejäänud neli liiget rahandusminister. 2013. aastal vahetus nõukogus üks liige. Märtsis nimetas rahandusminister senise nõukogu liikme Rein Kilgi asemel uueks nõukogu liikmeks Olari Taali. Nõukogu peamised ülesanded on üldkoosolekul vastu võetud strateegia esindamine, kontserni olulisemate strateegiliste ja taktikaliste otsuste kinnitamine ning kontserni juhatuse tegevuse kontrollimine. Ülevaade nõukogu liikmetest, nende volitustest, osalemisest nõukogu töös, tasudest ning majandusaastal vastuvõetud otsustest on esitatud 2013. aasta aastaaruandes ja Eesti Energia kodulehel.

Juhatus

Tegevjuhtimise eest vastutab Eesti Energia juhatus. Juhatusse kuulub neli liiget, kelle valib nõukogu. Juhatuse esimees, kellel on ka tegevjuhi ülesanded, määratakse eraldi. Juhatuse ühine ja peamine eesmärk on omaniku kinnitatud strateegia elluviimine. 2013. aastal juhatuse kooseisus muudatusi ei toimunud. Juhatuse koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas. Vajadusel korraldatakse ka elektroonilist hääletamist. 2013. majandusaastal toimus 51 koosolekut, neist 2 elektrooniliselt.

Tütarettevõtjate nõukogud

Eesti Energia kontserni tütarettevõtjate juhtimist korraldavad tütarfirmade juhatajad või juhatused. Tütarettevõtjate nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast. Nõukogud on üldjuhul moodustatud Eesti Energia juhatuse liikmetest. Tütarettevõtjate nõukogude töökorraldus on lähemalt kirjeldatud 2013. aasta aastaaruandes.

Nõukogu

JÜRI KÄO
nõukogu esimees

MEELIS ATONEN
nõukogu liige

MÄRT VOOGLAID
nõukogu liige

KALLE PALLING
nõukogu liige

ANDRES SAAME
nõukogu liige

TOOMAS TAUTS
nõukogu liige

TOOMAS LUMAN
nõukogu liige

OLARI TAAL
nõukogu liige
Volituste kehtivuse algus:
24.04.13

REIN KILK
nõukogu liige
Volituste kehtivuse lõpp:
24.04.13

Juhatus

SANDOR LIIVE
juhatuse esimees

MARGUS KAASIK
juhatuse liige

MARGUS RINK
juhatuse liige

RAINE PAJO
juhatuse liige

Kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted

Eesmärkide elluviimiseks oleme kehtestanud juhtimispõhimõtted, mis soodustavad mitmesuunalist infovahetust. Põhimõtete puhul on oluline nende lõimitus, ühene mõistetavus ja lihtsus. Nende arendamise ja rakendamise eest vastutab kontserni juhatus.

Tulemustele orienteeritud eesmärgistamine on rakendatud kogu kontsernis — see hõlmab kõiki protsesse ja juhtimistasandeid kuni iga töötajani. Vastutus eesmärkide saavutamise eest lasub igal töötajal.

2013. aasta alguses asendati senine ärivaldkondadepõhine (kütused, elektri ja soojuse tootmine, jaeäri) juhtimismudel kontserni väärtusketipõhise juhtimismudeliga. Muudatuse eesmärk oli vähendada kontsernis juhtimistasandeid ning suurendada koostööd kogu kontserni väärtusketi ulatuses. Väärtusketipõhise juhtimismudeli moodustavad kolm koostöökogu — laiendatud juhatus, põlevkivi juhtrühm ja kliendipakkumiste juhtrühm.

Laiendatud juhatusse kuuluvad lisaks kontserni juhatusele suuremate ettevõtete ning kesksete teenistuste juhid. Laiendatud juhatus tegeleb kontserni põhimõtete kinnistamisega, eesmärkide kooskõlastamise ning tulemuste jälgimisega. Laiendatud juhatuse koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord kuus.

Põlevkivi juhtrühma ülesandeks on kontsernis põlevkivi väärtusketi efektiivsemaks muutmine ja arendamine. Juhtrühma kuuluvad lisaks juhatuse liikmetele põlevkivi tootvate ja kasutavate ettevõtete juhid. Põlevkivi juhtrühma koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas.

Kliendipakkumise juhtrühma ülesandeks on kontsernis jaeklientidele suunatud tegevuste integreerimine. Juhtrühma kuuluvad lisaks juhatuse liikmetele energiamüügi, -kaubanduse, Elektrilevi, äri- ja infotehnoloogia ja kommunikatsiooni juhid. Juhtrühm koguneb üldjuhul üks kord nädalas.

Toetavad funktsioonid

Ärieesmärkide saavutamist toetavad kontserniüleselt järgmised funktsioonid:

- strateegia kujundamine;
- personalijuhtimine ja koolitus;
- keskkonnaohutuse juhtimine;
- riskijuhtimine ja siseauditite korraldamine;
- kinnisvara ning sõidukite haldamine;
- tuleohutuse, pääste- ja turvateenistuse pakkumine ning rahastamise, raamatupidamise ja juhtimisaruandluse korraldamine;
- infotehnoloogia haldamine ja arendamine;
- õigusalane teenindamine;
- kommunikatsiooni ja turunduse juhtimine.

Juhtimisalane erisus

Elektrituruseadusest lähtuvalt on Elektrilevil võrguettevõtjana muu hulgas kohustus tagada, et võrguettevõtjate ja elektrimüüjate juurdepääs kliendi- ja äriinfole oleks nii protsessina kui ka infotehnoloogiliselt eristatud. Selleks on Eesti Energia korraldanud juhtimisalased erisused, mis tagavad sõltumatuse investeerimisotsuste vastuvõtmisel, hangete teostamisel ning turuosalisi ja kliendilepinguid puudutava informatsiooni konfidentsiaalsuse hoidmisel. Finantsaruandluses eristame selgelt Elektrilevi muudest tegevustest.

Kokkulepitud aruandluspõhimõtted ja järelevalve

Kvaliteetsete juhtimisotsuste alus on adekvaatne ja õigeaegne informatsioon. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka prognoosiv. Kontserni aruandlus on jagatud kaheks: a) finantsaruandlus ja b) juhtimisaruandlus, mis käsitleb ka vastutustundliku ettevõtluse näitajaid.

Finantsaruandlus

Finantsaruandlus keskendub valdavalt kontserni üksuste majandusnäitajatele. Jagame avatult olulist informatsiooni meedia ja eurovõlakirja investoritega. Täpsem info on esitatud 2013. aasta aastaaruandes ja Eesti Energia kodulehel.

Juhtimisaruandlus

Juhtimisaruandlus on valdavalt kontsernisiseseks kasutuseks. Eristame tegevusnäitajaid käsitlevat aruandlust, mis keskendub ettevõtjate tulemuslikkusele, ning projektide aruandlust, mis analüüsib investeeringute ja arenduste realiseerimist.

Vastutustundlikkuse mõõtmine kajastub tegevuseeldusena ja asjaomaste otsuste juures läbiva põhimõttena. Juhtimisaruandlusega tegeleb kontserni juhtimisarvestuse osakond.

> Kvaliteetsete juhtimisotsuste alus on adekvaatne ja õigeaegne informatsioon. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka prognoosiv.

Toimiv järelevalve

Eesti Energia kontsernis on mitmetasandiline ja tasakaalustatud järelevalve ahel, mille eesmärk on keskenduda kõige olulisematele riskidele. Riskide põhjal kohandame oma tegevust, et aidata maksimaalselt ja ennetavalt kaasa kontserni eesmärkide saavutamisele. Seejuures on vastutustundliku ettevõtluse prioriteedid nii aruandluse kui ka järelevalve fookuses läbivalt. Järelevalves osalevad funktsioonid on auditikomitee, välisaudit, siseaudit, sisekontroll ja riskijuhtimine.

Auditikomitee peamine ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalvega seotud küsimustes. Komitee teeb järelevalvet a) raamatupidamise põhimõtetest juhindumise, b) finantseelarve ja –aruannete koostamise ja kinnitamise, c) välisauditi teostamise piisavuse ja tõhususe, d) sisekontrollisüsteemi arendamise ja toimimise (sh riskide juhtimise) ja e) ettevõtte tegevuse seaduslikkuse üle. Komitee osaleb välisauditi sõltumatuse tagamisel ning siseauditi planeerimisel ja hindamisel. Kontserni hõlmava siseauditi funktsiooni kaudu saab auditikomitee vajaliku teabe hinnangute kujundamiseks ka tütarettevõtjate suhtes.

Komitee koosseisu ja esimehe määrab Eesti Energia nõukogu. Komitee koosseis on esitatud 2013. aasta aastaaruandes ja Eesti Energia kodulehel.

Finantsauditi teostamisel lähtume rahvusvahelistest auditeerimise standarditest *(International Standards on Auditing)* ning siseauditi korraldamisel lähtume rahvusvahelistest siseauditi tegevust korraldavatest standarditest *(International Professional Practices Framework)*. Siseauditi osakonna ülesanne on kaasa aidata sisekontrollikeskkonna, riskide juhtimise ja ärijuhtimise kultuuri parandamisele.

Huvikonflikti vältimiseks ja pettuste ennetamiseks on kontserni pettuseriski juhtimise strateegiast lähtuv praktiline tegevusplaan, mille eest vastutab sisekontrolli osakond. Oodatava tulemusena näeme, et ennetus- ja avastamistegevused aitavad ära hoida tulude ja kasumi kaotust, klientide rahulolematust ja lahkumist, maine kahjustamist, ärisaladuste ja siseinfo või varade vargusi ning informatsiooniga manipuleerimist. Töötajad saavad kasutada

konfidentsiaalsust garanteerivaid kanaleid (sh sõltumatu advokaadibüroo automaatvastaja ja e-post), mille kaudu saab teada anda rikkumistest või ebaeetilisest käitumisest. Töötajate võimalike huvikonfliktide vältimiseks on kasutusel majanduslike huvide aruandlussüsteem. Töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvikonflikti, esitavad oma majandushuvid ning kinnitavad korrapäraste enesehindamistega oma sõltumatust.

Siseteabe käsitlemise oleme reguleerinud vastavate nõuetega, sest kontsern on emiteerinud ja Londoni Börsil noteerinud eurovõlakirjad. Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta võlakirjainvestorite huve ning tagada võlakirjade aus ja õiglane kauplemine. Kõigile võlakirjaomanikele ja potentsiaalsetele investoritele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel kättesaadav oluline informatsioon kontserni kohta. Eesti Energiaga seotud isikutel on oma ametikohast tulenevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatut rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme loonud siseteabe kaitse korra. 2013. aastal ei esinenud ühtegi siseteabe väärkasutamise tunnustega juhtumit.

> Töötajad saavad kasutada konfidentsiaalsust garanteerivaid kanaleid (sh sõltumatu advokaadibüroo automaatvastaja ja e-post), mille kaudu saab teada anda rikkumistest või ebaeetilisest käitumisest.

Riskijuhtimine

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmesugused äri-, finants-, turu- ja tegevusriskid. Selleks, et piirata vastuvõtlikkust nendele riskidele, tegeleb kontsern pidevalt riskijuhtimise protsessi arendamise ja täiustamisega. Kontserni riskijuhtimise peamine eesmärk on tagada, et kontsern ei võtaks ega hoiaks endal maandamata riske rohkem, kui ta oma eesmärkide täitmiseks neid kanda jõuab.

Kontserni riskijuhtimise peamine eesmärk on tagada, et kontsern ei võtaks ega hoiaks endal maandamata riske rohkem, kui ta oma eesmärkide täitmiseks neid kanda jõuab.

Riskijuhtimise valitsemine

Riskijuhtimist koordineerib kontsernis riskijuhtimise osakond, mis kuulub juhatuse esimehele ja auditikomiteele alluvasse riskijuhtimise ja siseauditi teenistusse. Riskijuhtimise osakonna ülesanne on arendada, juurutada ja hoida töökorras protsess kõikide Eesti Energia tegevust ja tulemusi mõjutavate oluliste riskide juhtimiseks.

Turu- ja finantsriskide juhtimiseks on juhatus moodustanud finantsriskikomitee, mille eesmärk on tagada kontsernis turu- ja finantsriskide juhtimine kooskõlas kehtivate juhtimispõhimõtete ja juhatuse poolt kinnitatud strateegiatega. Iga kontserni ettevõtja ja äriüksus peab tagama, et lähtuvalt talle seatud eesmärkidest on riskid jooksvalt juhitud. Riskide võtmine on äritegevuse normaalne osa, kuid seejuures tuleb olla veendunud, et riski realiseerumisel oleks endiselt tagatud ettevõtja ja äriüksuse eesmärgipärane ja jätkusuutlik tegevus. Teisisõnu ei tohi kontsern võtta kanda oma riskitaluvuse piire ületavaid kahjusid.

Kontsernis hinnatakse nii jooksvat äritegevust kui ka arendusprojekte mõjutavaid riske. Oleme jaganud riskid ja oma riskivalmiduse nelja põhikategooriasse (esitatud lk 31).

Riskijuhtimise raamistik

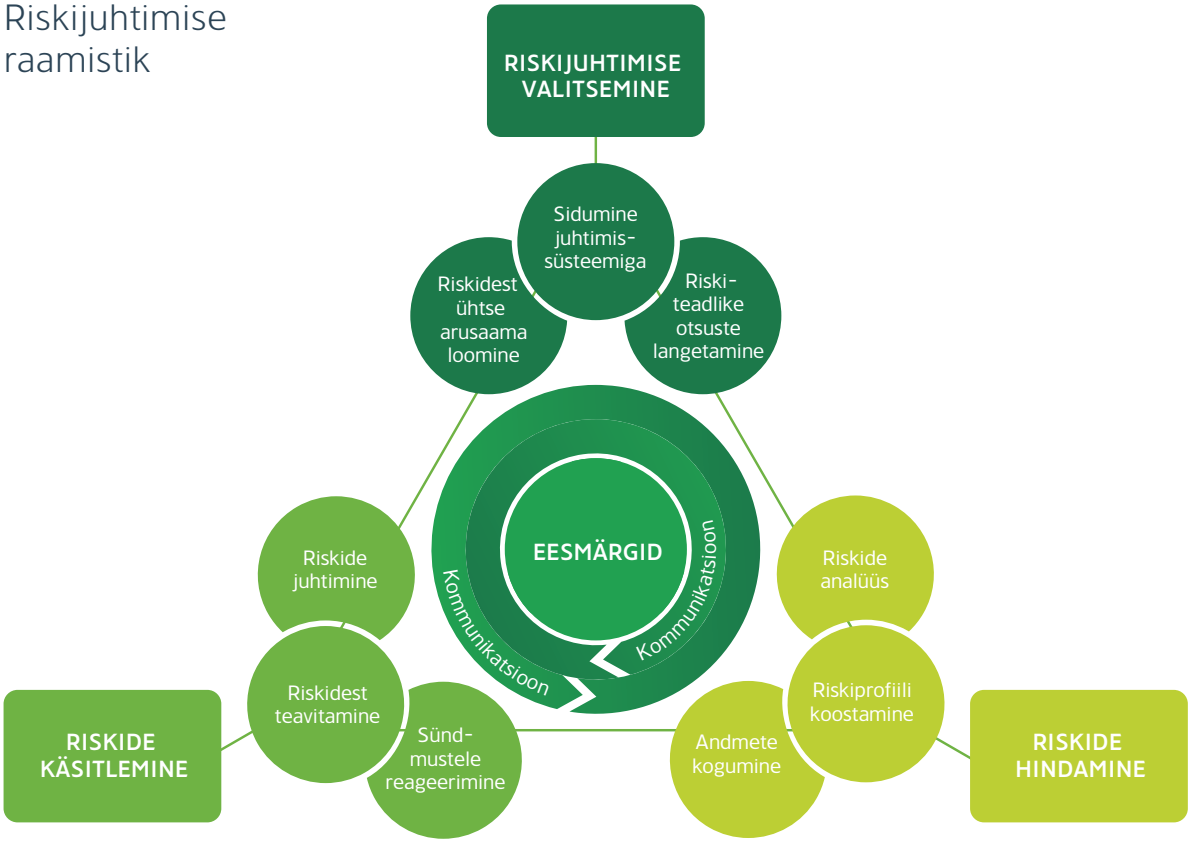

Riskide hindamine ja käsitlemine

Igas kategoorias on välja arendatud riskijuhtimise põhimõtted, loodud riskide mõõtmise aruandlus ning määratud nende juhtimise eest vastutavad kontsernisisesed osapooled.

Kontserni riskianalüüsi metoodika

2013. aastal on oluliselt edasi arendatud kontserni riskianalüüsi metoodikat. Riskianalüüsis kasutatakse simulatsioonimeetodeid, millega analüüsitakse erinevate tegurite määramatuse mõju kontserni kasumieesmärkide saavutamisele, investeeringute ettevõtmiseks projekteeritud rahavoogudele, vajalike laenusuhtarvude täitmisele ning laenusuhtarvude optimaalse taseme säilitamisele. Analüüsitulemuste põhjal valitakse riskimaandamismeetmed.

Riskiaruandlus

Olulistest kontserni eesmärki mõjutatavatest riskidest antakse regulaarset aru kontserni juhatusele ja auditikomiteele. Kontsernis on tagatud juhtkonna kohene teavitamine kõikidest kõrge olulisusega riskidest ja nende riskide kajastamine kontserni riskiprofiilis. Ülevaade riskidest on oluline sisend siseauditi tegevuste planeerimisel.

Väärtust kasvatav

Väärtused on iga õlitööstuse töötaja jaoks sama olulised nagu tööriistad, mis tööle minnes kaasa tuleb võtta. Tähtsad ei ole ainult eesmärgid vaid ka viis, kuidas nendeni jõutakse.

Kõike korraga ja väga hästi teha ei ole võimalik. Seetõttu keskendume tegevustele, mis kasvatavad ettevõtte väärtust pikas plaanis kõige enam. Nii suudame kindlustada ettevõtte tuleviku ja kindlad töökohad.

Igor Kond
Eesti Energia Õlitööstus, juhatuse esimees

Töötajad

Kõige olulisemad on meie inimesed, kellest igaühest sõltub Eesti Energia edu. Meile on tähtis toimida ühtsete väärtuste alusel, olla pädev oma ametialal ning tahtmine ja energia oma igapäevast tööd hästi teha.

Eesti Energia pakub erialaseid väljakutseid koos arenguruumi ja turvalise töökeskkonnaga. Pikaajalise äritegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks on ettevõtte fookuses personali pikaajaline planeerimine, töötajate arendamine ja järelkasvu loomine.

Eesti Energia tööandjana

Eesti Energias töötas 31. detsembri 2013 seisuga 6968 töötajat. Töötajate arv on võrreldes 2012. aastaga vähenenud 8,5%. Kõige enam avaldasid sellele mõju Viru kaevanduse sulgemine, töökorralduse muudatused Tehnoloogiatööstuses ja Narva Elektrijaamades.

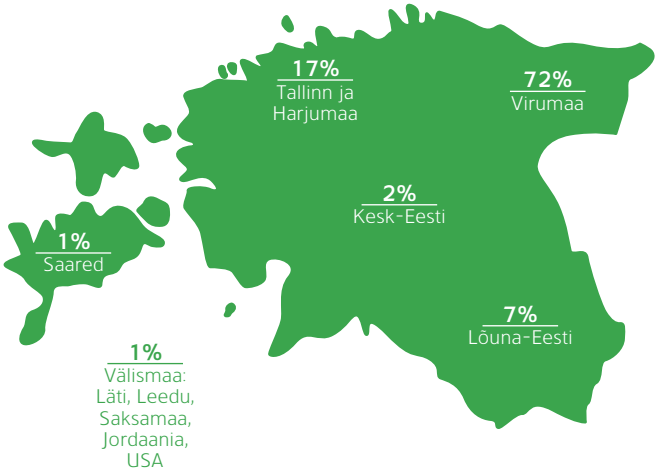

Hinnatuim tööandja kolmandat aastat järjest

Kolmandat aastat järjest oleme tööotsinguportaali CV Keskuse uuringu kohaselt Eesti hinnatuim tööandja.

Jätkuvalt mainekaim tööandja

Uuringufirma TNS Emor 2013. aasta tööandjate maine uuringu põhjal nimetakse spontaanselt parimaks tööandjaks jätkuvalt Eesti Energiat. Hoiame soovitud tööandjana liidripositsiooni tehniliste erialade tudengite silmis ning 2013. aastal tõusime esimeseks valikuks ka loodus- ja täppisteaduste tudengite seas. Uuringus osalejad hindavad ettevõtte head mainet, usaldusväärsust, oma valdkonna liidri positsiooni, töötajatest hoolimist ning usuvad, et ettevõte pakub heade töötingimuste, väärilise töötasu ning mitmekülgsete arengu- ja karjäärivõimalustega kindlat töökohta.

Töötaja ametiprofiil (%)

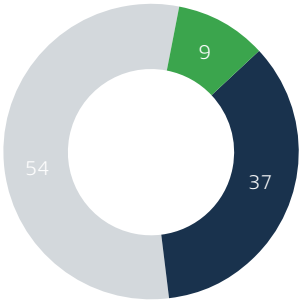

- Juht
- Spetsialist
- Teostaja

Tööstaaž
(%, keskmine 13,9 aastat)

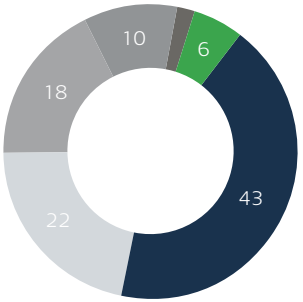

- alla 1 a
- 1–10 a
- 11–20 a
- 21–30 a
- 31–40 a
- üle 41 a

Töötaja vanus
(%, keskmine 48 aastat)

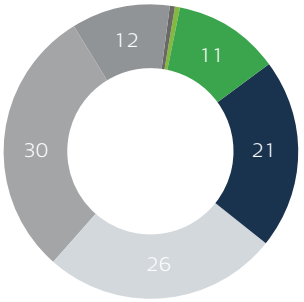

- alla 20 a
- 20–29 a
- 30–39 a
- 40–49 a
- 50–59 a
- 60–69 a
- 70 ja enam

Nais- ja meestöötajad (%)

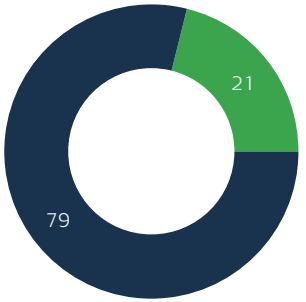

- Naised
- Mehed

Personali planeerimine

Prognooside kohaselt elab 20 aasta pärast Eestis ligikaudu 110 000 tööealist inimest vähem. Majanduse mahu säilitamiseks vähemalt praegusel tasemel suureneb vajadus töötajate järele iga aastaga. Lisaks seisame ettevõttena silmitsi töötajaskonna vananemisega — aastaks 2016 on üle 60-aastaseid töötajaid Eesti Energia kontsernis u 1500. Seetõttu on personali planeerimine ja arendamine olnud jätkuvalt märksõnadeks igale kontserni ettevõttele.

Vabu ametikohti täidame sisekonkursi, avaliku konkursi või sihtotsingute teel

Enne avaliku konkursi väljakuulutamist teeme sisekonkursi, et soodustada oma töötajate arengut. Kohtleme oma töötajatest kandidaate erilise tähelepanuga ja võrdsete kandidaatide puhul eelistame sisekandidaate. Igal juhul on valiku aluseks kandidaadi erialane pädevus, isikuomadused, motivatsioon ja vastavus Eesti Energia väärtustele. Kohtleme kõiki kandidaate õiglaselt ja viisakalt ning tagame kandideerimise konfidentsiaalsuse.

> Igal juhul on töötajate valiku aluseks kandidaadi erialane pädevus, isikuomadused, motivatsioon ja vastavus Eesti Energia väärtustele.

Uued töötajad

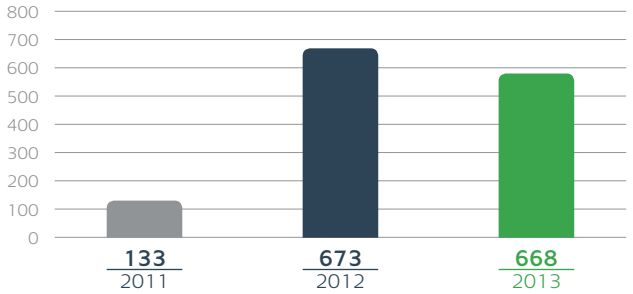

2013. aastal liitus meie meeskonnaga 668 uut töötajat. Selleks, et uute töötajate sisseelamine oleks sujuv ja efektiivne, kasutame üha rohkem töötajaid toetavaid sisseelamisprogramme. 2013. aastal korraldasime Tallinnas ja Ida-Virumaal 5 uue töötaja päeva. Sisseelamise tõhustamiseks koostasime uute töötajate vajadusi silmas pidades ettevõtet tutvustava trükise, mis on abiks igale uuele töötajale, aga eelkõige vajalik infoallikas arvutita töötajatele, kellel puudub võimalus siseveebist infot saada.

2013. aastal oli meie vabatahtlik tööjõu voolavus 2%.

Tuleviku töötajad ja järelkasv

Meie eesmärk on tõsta energeetikaga seotud karjäärivõimaluste atraktiivsust noorte hulgas. Keskendume järelkasvu arendamisel tegevustele, mis on aastatepikkuse praktika ja tulemuste põhjal kõige mõjusamad. 2013. aastal olid nendeks praktikakorraldus, esinemised koolitundides ja loengutes ning (üli)õpilaste õppekäigud meie ettevõtetesse. 2013. aastal käis meil külas1396 õppurit.

Praktikantide kaasamine on aasta-aastalt muutunud meie jaoks olulisemaks järelkasvutegevuseks. 2013. aastal võtsime erilise tähelepanu alla praktikajuhendajate arendamise, korraldades neile töötubasid ja töötades välja juhendmaterjali „Praktikajuhendamise hea tava". Praktikajuhendajate käe all saavad paljud noored esmakordse töökogemuse. Edukas ja viljakas praktikakogemus suurendab tõenäosust, et pärast õpingute lõpetamist langeb noore valik meie meeskonnaga liitumise kasuks.

Praktikandid

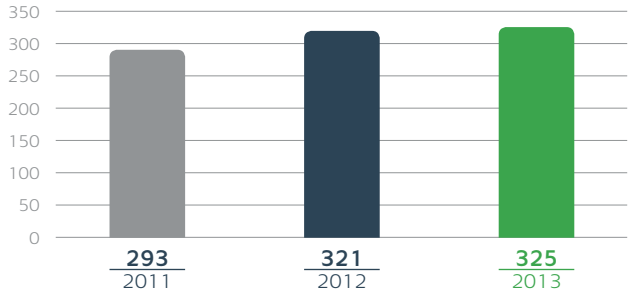

Toetame nii parimate insenerieriala tudengite kui ka oma töötajate õpingute jätkamist stipendiumidega. 2013. aastal andsime välja stipendiume 24 220 euro väärtuses.

Lisaks arendame järelkasvu toetades ja tehes koostööd organisatsioonidega, mis teadvustavad tehnoloogia ja loodusteaduste erialade ning inseneriameti olulisust. Järelkasvu tegevustest lähemalt lk 94-95.

Järelkasvutegevuste mõju on pikaajaline ning nende kohest mõju mõõta on seetõttu keeruline. Lähtume kolmest näitajast, mis annavad tagasisidet, kas valitud tegevused toimivad. Kõige olulisem on meie jaoks praktikantide arv, kes tulevad meile pärast lõpetamist kolme aasta jooksul tööle. 2013. aastal oleme tööle võtnud 116 uut töötajat, kes on olnud meie ettevõttes praktikal. Iga kuues uus töötaja on olnud Eesti Energia praktikant. Kuna teeme tehnoloogiaerialade populariseerimisel tihedat koostööd kõrgkoolidega, siis jälgime nende erialade õppekohtade täituvust. Kolmandaks hoiame silma peal tööandja maineuuringutel. 2013. aastal TNS Emori poolt tudengite seas tehtud tööandjate maineuuringu põhjal oleme tehnoloogia ja loodusteaduste erialade üliõpilaste jaoks esimene valik.

> Keskendume järelkasvu arendamisel tegevustele, mis on aastatepikkuse praktika ja tulemuste põhjal kõige mõjusamad: praktikakorraldus, esinemised koolides ning õpilaste õppekäigud meie ettevõtetesse. Meil käis külas 1396 õppurit.

Tulemus- ja arengujuhtimine

Eesti Energias on ühtne tulemus- ja arengujuhtimise süsteem, mille eesmärk on viia äristrateegia personaalsete eesmärkide püstitamise abil pea iga töötajani ning suunata töötajaid pidevale arengule.

Kord aastas võrdlevad juht ja töötaja töötulemusi ja käitumist püstitatud eesmärkide ja ettevõtte põhiväärtustega, räägivad läbi töötaja arengusoovid ja tööst tulenevad arenguvajadused ning lepivad kokku uue perioodi eesmärgid ning töötaja arendustegevuste ja koolituste plaani. Iga-aastaste arenguvestluste eesmärk on tõsta töötajate kompetentsust ja igapäevatöö tulemuslikkust. 2013. aastal toimus ligi 2200 vestlust.

> Arenguvestlusi täiendab juhtide arenguaudit, mida korraldasime 2013. aastal esmakordselt.

Arenguvestlusi täiendab juhtide arenguaudit, mida korraldasime 2013. aastal esmakordselt. Esimene sihtrühm oli 60 põhitegijat, kelle tugevusi, nõrkusi, arengupotentsiaali ja vajalikke arendustegevusi arutas Eesti Energia juhatus.

Ettevõtte ja töötajate huve aitab tasakaalustada tulemustest sõltuv tasustamine. Tulemustasusüsteem hõlmab 97% meie töötajatest.

Et vestlused ja arenguplaanid oleks tulemuslikumad, koolitasime 2013. aastal 137 juhti, kes tahtsid saada paremaks arenguvestluste läbiviijaks.

Töötajate koolitamine ja arendamine

Kevadel uuendasime Eesti Energia põhiväärtusi. Nii uute väärtuste väljatöötamine kui ka juurutamine toimus dialoogis töötajatega. Selles osalesid kõik Eesti Energia töötajad ning nende tagasiside väärtustega seotud tegevustele on olnud toetav ja positiivne. Lisaks uute väärtustega tutvumisele õppisid meeskonnad tegevuste käigus üksteist paremini tundma ning selle tulemusena kasvas usaldus üksteise vastu ja tööga rahulolu.

Kevadel said väljaõppe 200 sisekoolitajat ja juhti, kes hakkasid läbi viima väärtuste töötubasid ja toetama oma meeskondi väärtuste juurutamisel. 2013. aasta lõpuks oli 86% meie töötajatest läbinud poolepäevase uusi väärtusi tutvustava töötoa, mille käigus mõtestati väärtused igapäevatöö kontekstis lahti.

2013. aastal oli fookuses juhtimiskvaliteedi tõstmine. Toimusid „Juhi ABC" koolitused ja esmakordne sisekoolitus „Juhtimine Eesti Energias", mille eesmärk on anda uuele juhile terviklik ülevaade ettevõtte juhtimispõhimõtetest. Koolitajateks olid meie tippjuhid ja -spetsialistid. Käivitasime projektijuhtide arenguprogrammi, kus kogenud projektijuhid jagasid alustavatele kolleegidele oma kogemusi ja oskusi. Lisaks oleme loonud kontserni ettevõttes ja üksustes ettevõttespetsiifilisi juhtide arenguprogramme.

2013. aasta lõpuks oli 86% meie töötajatest läbinud poolepäevase uusi väärtusi tutvustava töötoa, mille käigus mõtestati väärtused igapäevatöö kontekstis lahti.

Koolitusvormina eelistame sisekoolitusi ja oma töötajate kogemuste jagamist, mis arendab nii osalejaid kui ka koolituse läbiviijat. Eraldi tähelepanu pöörame sisekoolitajate arendamisele. Kevadel toimus kogemuste jagamise töötuba ja sügisel arenduspäev, kus lisaks teadmiste värskendamisele tunnustasime aasta parimaid sisekoolitajaid.

Lisaks koolitustele on üha olulisemaks muutumas töötajate arendamine muude tegevuste kaudu, nt kolleegide juhendamine, kogemuste jagamine, töövarjuks käimine, töögruppides ja projektides osalemine. Kogemusi on jagatud sel aastal toimunud projektijuhtide ja praktikajuhendajate töötubades, aga ka meie aastakonverentsil, kus osales ligi 450 juhti ja spetsialisti.

Peamised koolitusvaldkonnad

VALDKOND	2012	2013
Energeetika ja tootmisõpe	51%	39%
Organisatsioon ja asjaajamine	4%	25%
Juhtimine	17%	12%
Keskkonnakaitse ja töökeskkond	8%	7%
Keeleõpe	5%	6%
Infotehnoloogia ja arvutiõpe	6%	5%
Teenindus	5%	3%
Muu (juriidika ja seadusandlus, psühholoogia, sh isiksuse areng)	4%	2%

Oktoobris toimus üleriigilise täiskasvanud õppija nädala raames õppimise ja enesetäiendamise nädal, mille kandev teema oli „Minust sõltub minu areng". Töötajad käisid töövarjuks oma kolleegidele, toimusid koolitused teemal „Areng läbi tagasiside", karjääriplaneerimise töötoad jms.

Koolilõpetajate tunnustamisüritusel tänasime 70 töötajat, kes on aasta vältel lõpetanud kutse- või kõrgkooli ning selle kaudu ennast ja ettevõtet arendanud.

2013. aastal oli töötajate koolitusmaht ligi 90 000 tundi. Koguinvesteering töötajate arendamisse oli 1,27 miljonit eurot.

Sisekoolituste osatähtsus (%)

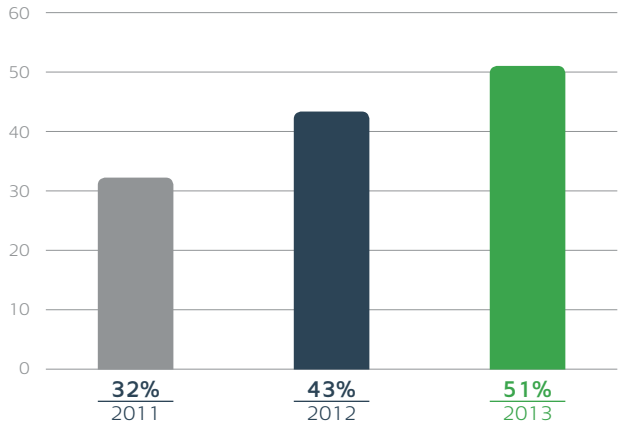

Töötajate motivatsioon ja hüved

2013. aastal tunnustasime aasta tegija tiitliga 21 töötajat, kes on oma töö ja tegevusega eeskujulikult silma paistnud ja Eesti Energia arengule kõige enam kaasa aidanud. Ettevõttele enim väärtust loonud projekti „Aasta tegu 2013" tiitli pälvis Iru elektrijaama jäätmeenergiaploki rajamine.

Töötajate pühendumise ja motivatsiooni mõõtmiseks korraldame üle aasta mahuka pühendumuse ja sisekommunikatsiooni uuringu. 2013. aastal tegime aga täiendavalt selleteemalise vaheuuringu arvutikasutajatele. Nii saime hinnata 2012. aastal toimunud põhiuuringu tagasiside põhjal elluviidud arendustegevuste mõju ning teha täiendusi oma tegevuskavadesse. 2013. aastal toimunud vaheuuringust võttis osa 912 töötajat, mis oli 64% sihtrühmast.

Tulemused näitavad edasiminekut juhtimiskvaliteedis. Positiivse trendina tuleb juhtimise puhul esile avatud suhtlemise ja arvamuse avaldamise julgustamine.

Töö sisu ja korraldus on samuti mitmes ettevõttes ja üksuses paranenud. Samuti on selgemaks ja arusaadavamaks muutunud tööle seatud eesmärgid. Rohkem mõistetakse muudatuste vajalikkust, samuti tuntakse, et muudatustest on teavitatud õigeaegselt ja töötajaga on käitutud parimal võimalikul moel.

Ehkki läbivaid kitsaskohti ei nimetatud, on igas üksuses arenguruumi ja selle realiseerimiseks lepitakse kokku tegevused 2014. aastaks.

Meie jaoks on oluline oma töötajaid kohelda väärikalt ja õiglaselt. Panustame pikaajaliste töösuhete loomisse ja arendamisse, mida näitab ka meie töötajate kõrge keskmine staaž — 13,9 aastat. Sellele vaatamata toovad muudatused ka lahkumisi. Anname endast parima, et aidata töötajatel pöörduda tööturule, sh Eesti Energia sisemisele tööturule. Pakume töötajatele ümberõpet ja karjäärinõustamisteenuseid ning korraldame koostöös Töötukassaga infotunde ja töömesse.

Meie endisi töötajaid, kes on ettevõttesse pikaajaliselt panustanud ja on täna pensionil, ühendavad veteranide klubid. Toetame veteranide koosviibimisi ja ootame neid ettevõttesse külla tutvuma ettevõtte tegevustega ja uute tootmisobjektidega.

2013. aastal suletud Viru Kaevanduse 460 töötajast leidis tööd teistes kontserni üksustes 260 inimest ja 100 suundus pensionile. Kaevanduse sulgemise eel lõime 1 miljoni euro suuruse toetusfondi, millega pakkusime kaevanduse sulgemise järel kindlustunnet lähiaastatel pensionile suunduvatele ja koondatud töötajatele, kes kohe uut töökohta ei leidnud. Toetusfondist maksti ümberõppestipendiume töötajale, kes pärast Töötukassa poolt pakutava ümberõppe läbimist polnud tööle asunud ja soovisid jätkata ümberõppekursustega. Pensionieale lähenevad töötajad said taotleda ettevõtte pensioni.

Pöörame tähelepanu töö- ja pereelu tasakaalustamisele

Töötajate õppimise ja arenemise kõrval peame meeles ja tunnustame pikaajalisi töötajaid, toetame tervislikke eluviise ja töötajate pereelu olulisi sündmusi — lapse sünd, koolielu alustamine või lähedase kaotus — vastavalt kokkuleppele kas rahaliselt või vaba aja võimaldamisega.

2013. aastal toimusid järgmised ühisüritused: uusaastapidu töötajatele, talispordipäev töötajatele koos peredega, suvepäevad koos Narva Energiajooksuga nii oma töötajate peredele kui ka külalistele ning jõulupeod töötajate kuni 13-aastastele lastele.

Eesti Energia Narva Elektrijaamade töötajad osalesid kevadel pilootprojektis „Töö-, pere- ja eraelu ühitamine ettevõtetes“ ning ettevõte jõudis pere- ja töötajasõbraliku ettevõtte konkursil äramärgitute hulka.

2013. aastal naasis lapsehoolduspuhkuselt tööle 107 töötajat. Sõltuvalt töö iseloomust võimaldame neile ja ka teistele väikelastega töötajatele paindlikkust oma töö korraldamisel, sh kodustöötamist.

Partnersuhted ametiühingutega

Töötajatele suunatud motivatsioonipakettide koostamisel ja hüvede pakkumisel teeme koostööd oma partnerite — ametiühingutega. Kollektiivlepingu hüvedega on kaetud kõik Eesti Energia töötajad, kelle ettevõttel on ametiühinguga sõlmitud kollektiivleping, v.a ettevõtete juhatuse liikmed, kes töötavad teenistuslepingutega. Kokku on Eesti Energia ettevõtetel sõlmitud kuus kollektiivlepingut.

Kui ettevõttes on oodata muudatusi, mis mõjutavad otseselt meie töötajaid, informeerime neist töötajate esindajaid vähemalt 15–30 päeva ette. Töötajate esindajatega koostöös teavitame muudatustest töötajaid ning kogume töötajate tagasisidet ja ettepanekuid.

Meie ja töötajate esindajate ühine prioriteet on tööohutuse tagamine ja töökeskkonna parendamine. Oleme kollektiivlepingus kokku leppinud, et töötajate esindajad aitavad töötajatele selgitada tööohutuse ja töötervishoiu nõuete järgimise olulisust ning kontrollida nõuete täitmist. Ettevõttena hoolitseme selle eest, et töötajatel on olemas vajalik kaitseriietus, kaitsejalatsid ja muud isikukaitsevahendid ning korralikud riietus- ja pesemisruumid. Lisaks läbivad kõik töötajad tööle asumisel esmase tervisekontrolli, saavad edaspidi käia regulaarselt oma tervist kontrollimas ning Eesti ja Balti elektrijaamades külastada ka töötajatele mõeldud meditsiinipunkte.

> Meie ja töötajate esindajate ühine prioriteet on tööohutuse tagamine ja töökeskkonna parendamine.

Panustame töötajate tervisesse

Töötajate arv
Eesti Energia spordiklubides

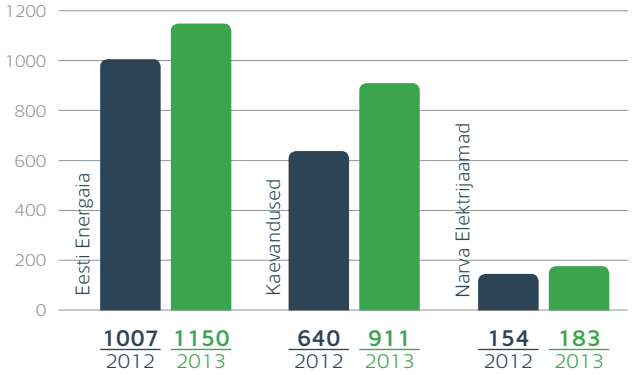

2013. aastal investeerisime töötajate tervise ja tööohutuse tagamisse 1,75 miljonit eurot, milles sisaldus isikukaitsevahendite ja tööriiete soetamine ja puhastamine, ravimite ja hügieenivahendite ostmine, tervisekontrolli ja meditsiiniteenuse korraldamine, töötajate kindlustamine ning muud tööohutuse ja -tervishoiualased investeeringud.

Eesti Energias tegutseb kolm spordiklubi — Eesti Energia, Eesti Energia Kaevanduste ning Eesti Energia Narva Elektrijaamade spordiklubi. Liikmete arv on 2013. aastal kõigis klubides jõudsalt kasvanud — spordiklubides lööb kaasa kokku 2244 töötajat.

Peale iganädalaste treeningute osalevad meie töötajad aktiivselt rahvaspordiüritustel, millel osalemist spordiklubid

samuti toetavad. Tartu suusamaratonil ja maijooksul läks rajale läbi aegade suurim hulk meie spordiklubide liikmeid, märtsis esmakordselt toimunud talispordipäeval osales 300 töötajat koos peredega. Populaarsed on ka Eesti Energia sisesed sportlikud mõõduvõtud ja Eesti Energia esindamine firmadevahelistel võistlustel, alustades jalg-, võrk-, korv- ja sulgpallist ning lõpetades male- või *bowling*'u-turniiridega. Eesti Energia ettevõttesisesed spordivõistlused näiteks on: Kossuässad 2013; Energiapall 2013 (jalgpall); E-võrk 2013; Põlevkivi volle 2012/2013; *Bowling*'u-turniir „Cuulwärk" 2013; Iga samm loeb 2013.

2013. aastal investeerisid Eesti Energia ettevõtted töötajate tervisespordi edendamisse ja populariseerimisse, toetades spordiklubisid 266 316 euroga.

Töökeskkonna turvalisus

Eesti Energia üks põhiväärtusi on ohutus eelkõige. Kuna meie tegevus hõlmab mitmesuguseid riske, arvestame alati tööohutuse, tervise ja keskkonnaga.

- Tulen tervelt tööle ja lähen tervelt koju
- Täidan alati tööohutuse ja keskkonnahoiu nõudeid
- Toon välja ohtlikud olukorrad
- Ma ei tee otsuseid ega käitu viisil, mis ohustab kellegi tervist või keskkonda
- Kasvatan inimeste teadlikkust meie tegevusvaldkonnaga seotud ohtudest

Töökohtades tehtud töökeskkonna riskianalüüsid näitavad, et Eesti Energia kõige raskemad töötingimused on kaevandustes, karjäärides, põlevkivielektrijaamades ja õlitööstuses. Paljud Eesti Energia töötajad puutuvad kokku nii füüsikaliste, keemiliste, bioloogiliste, füsioloogiliste kui ka psühholoogiliste ohuteguritega, töötavad rasketes ja välitingimustes ning samuti öötööl.

Meie eesmärk on tagada nii oma töötajatele kui ka koostööpartnerite töötajatele võimalikult ohutu töökeskkond, mis võimaldaks neil töötada ilma tööõnnetuste ja kutsehaigustesse haigestumisteta. Kõigis meie ettevõtetes on tööl kogemustega töökeskkonnaspetsialistid. Töökeskkonna ohutumaks muutmiseks investeerime uutesse ja ohutumatesse tehnoloogiatesse ja seadmetesse. Elektrijaamade seadmete remontide ja rekonstrueerimiste käigus eemaldame ja utiliseerime tervist kahjustavad asbesti sisaldavad isolatsioonimaterjalid ja asendame need ohutumatega. Ohutu töötamise eesmärgi teadvustamiseks, õnnetustest õppimiseks ja mõõtmiseks jagame siseveebis operatiivselt infot toimunud raskete õnnetusjuhtumite kohta. Oleme kasutusele võtnud raskete tööõnnetusteta päevade loenduri, mida iga töötaja saab jälgida siseveebi avalehel. Eesti Energia viimaste aastate tööõnnetuste üldarv on väiksem Eesti keskmisest (mõõdetakse tööõnnetuste arvu 1000 töötaja kohta). 2013. aastal juhtus siiski 32 tööõnnetust, mida on ühe võrra enam kui 2012. aastal. Kahjuks toimus 2013. aastal kaevanduses laevaring, milles sai surmavalt vigastada üks allmaatööline.

2013. aastal kehtestasime uued ohutuseeskirjad Narva Elektrijaamade tehnoloogiliste seadmete ohutuks teenindamiseks. Samuti juurutati ja sertifitseeriti möödunud aastal Narva Elektrijaamades standard OHSAS-18001:

> Kõigis Eesti Energia tootmisettevõtetes on juurutatud standard OHSAS-18001: „Töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteem" ning selle põhimõtted ja nõuded on võetud aluseks töökeskkonna ja tööohutuse alase töö korraldamisel.

„Töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteem". Nüüd on kõigis Eesti Energia tootmisettevõtetes see standard juurutatud ning selle põhimõtted ja nõuded on võetud aluseks töökeskkonna ja tööohutuse alase töö korraldamisel.

Pöörame erilist tähelepanu nii Eesti Energia oma töötajate kui ka meie koostööpartnerite õpetamisele ja juhendamisele, et tagada töötajate ohutus. Teavitame oma koostööpartnereid meie ettevõtetes kehtivatest eetika-, tuleohutus- ja tööohutusnõuetest ning ootame nende täitmist meie objektidel töötavatelt lepingupartnerite töötajatelt. Töötajate juhendamisel oleme aina enam hakanud kasutama näitlikke vahendeid. Ohtude teadvustamiseks ja nende korral õige käitumise õpetamiseks oleme välja töötanud tööohutusealased õppevideod. Ka meie elektrikute kutsemeisterlikkuse võistlustel pöörame erilist tähelepanu tööohutusele.

Tööõnnetuste arv Eesti Energia kontserni ettevõtetes

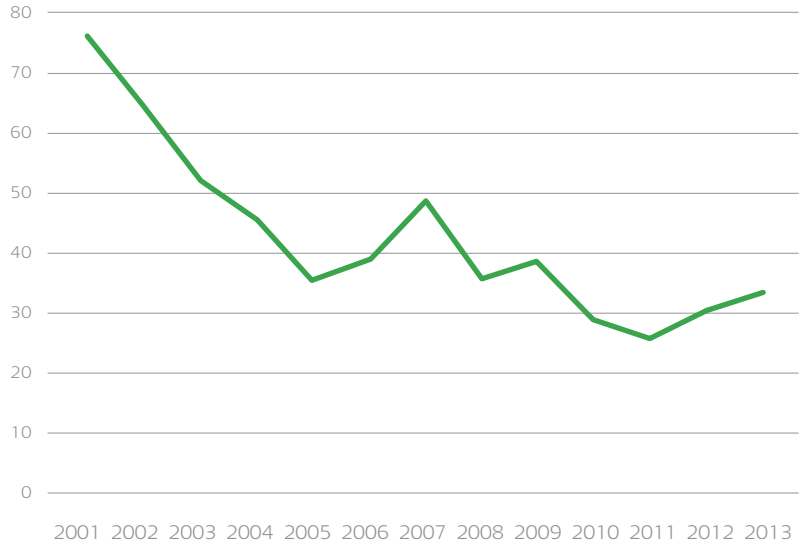

Keeruline lihtsaks

Lihtsus ei tähenda meie töös mitte primitiivsust, vaid töökindlust ja paremaid tulemusi. Igal töötajal peab alati olema vastus küsimusele, miks me midagi teeme. Midagi ei ole tarvis ette võtte lihtsalt tegemise pärast.

Tehnoloogiatööstuse loodud lahendused võivad seestpoolt olla kui tahes keerukad ja mitmetahulised, ent peavad pealtnäha olema lihtsad ja arusaadavad. Samadele märksõnadele peavad vastama ka meie tööprotsessid.

Martti Kork
Eesti Energia Tehnoloogiatööstus, juhatuse esimees

Kliendi-suhted

Jaanuaris 2013 avanes Eesti elektriturg. Eesti Energia jaoks tähendas see monopoolse elektrimüügi ajastu lõppu ja uue, konkurentsiajastu algust. Ehkki koduklientidel on Eesti elektriturul valida kaheksa müüja vahel ning äriklientidel on valikut veelgi rohkem, eelistab enamik kliente osta elektrit siiski Eesti Energialt. See on meie jaoks suur tunnustus. Kliendiuuringud näitavad, et hinnatakse meie usaldusväärsust, lihtsat tootepakkumist ja kiireid lahendusi pakkuvaid teeninduskanaleid.

Kliendirahulolu kasvatamine ja teeninduse parandamine

2013. aastal oli meie põhitähelepanu suunatud teeninduse protsesside tõhustamisele. Tuleb meil ju nüüd konkureerida elektrimüüjatega, kes kasutavad e-kanaleid ja kel pole tarvis ülal pidada keerukat ja paratamatult kulukat teenindussüsteemi, mida meilt eeldab ligi poole miljoni elektrikliendi teenindamine. Lisaks tõhustamisele keskendusime klientide rahulolule teenustega.

Kliendipöördumised

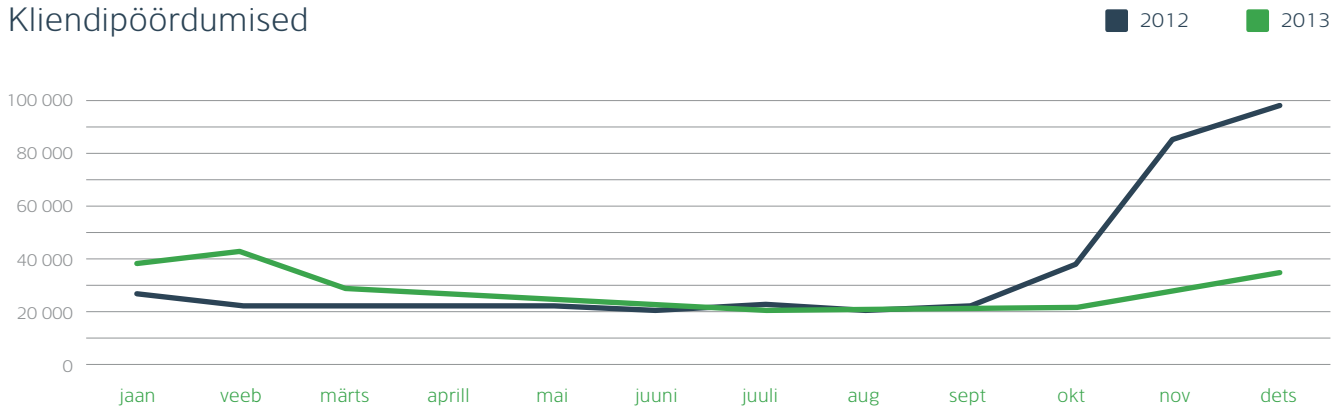

Graafikul on toodud pöördumised, mis on seotud energiamüügiga.

Kliendipöördumiste arv

Kliendipöördumiste arv langes 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga ligi viiendiku. Kui 2012. aastal pöördusid kliendid meie poole elektrimüüki puudutavates küsimustes rohkem kui 417 600 korral, siis 2013. aastal langes päringute arv 320 968-le.

Aasta alguses kasvasid pöördumiste mahud seoses avatud turu arveldusele üleminekuga, mis tekitas mitmeid keerukaid arveldustõrkeid. Aasta teises pooles tõusis päringute arv seepärast, et kliendid hakkasid huvi tundma lepingute pikendamise vastu.

Kliendirahulolu-uuringu tulemused

Kliendirahulolu mõõtmiseks korraldab Eesti Energia igal aastal TNS EMORi abiga kliendirahulolu-uuringu. Uuringu eesmärk on kaardistada klientide hinnangud meie teeninduse, klientide rahulolu enimmõjutavad tegurid ja üldine rahulolu tase.

Uuringu tulemused on suureks abiks äriotsuste tegemisel, tegevusplaanide koostamisel ja eesmärkide mõõtmisel.

Ärikliendid nimetasid teeninduse kõige olulisemaks kitsaskohaks avatud turu arveldusele üleminekul tekkinud arvelduse probleeme. Aasta esimeses pooles puutus nendega kokku iga neljas äriklient. Aasta teiseks pooleks said nimetatud probleemid lahendatud, aga töö arveldusprotsessi efektiivsemaks muutmisel jätkub.

Ka koduklientide hinnanguid mõjutasid aasta alguse arvelduse probleemid. Ühtlasi ootavad kliendid telefoniteeninduse puhul lühemat ooteaega.

Uuringust selgus, et ehkki paljud kliendid tajuvad Eesti Energia eelisena meie elektripakettide lihtsust, ei ole see veel valdav hoiak klientide seas. Selle saavutamiseks tuleb meil astuda samm edasi kommunikatsioonis. Ühtlasi tuleb paremini selgitada hinnakujundust. Ehkki turg on avatud ja elektri hind ei sõltu enam Eesti Energiast, seostavad paljud kliendid Eesti Energiat siiski kalli elektri kuvandiga.

Teenindusstandardid klienditeeninduskanalites

Ligi pool miljonit klienti tähendab, et peame oma teeninduskanalites olema iga päev valmis teenindama tuhandeid päringuid. Teenindusvõimekuse tagamiseks prognoosime pidevalt pöördumiste arvu ja arvestame sellega personaliotsustes. Koolitame töötajaid, sest teema valdamine lühendab päringule vastamise aega. 2013. aastal juurutasime töövormi, kus teenindusprotsesside arendamisse on alati kaasatud ka klienditeenindajad. Nii saame vastata kliendi ootustele ja ennetada võimalikke kitsaskohti.

Fookust kõrgel teeninduskvaliteedil aitab hoida Eesti Energia teenindusstandard. See lähtub klientide ootusest ja ettevõtte spetsiifikast ning aitab teenindajal igapäevatöös otsuseid teha. Et meeldiv tegutsemine oleks ka kiire ja efektiivne, oleme teeninduskanalitele püstitanud teeninduseesmärgid, mis aitavad meil hinnata seda, kui kiiresti saavad kliendid oma murele lahenduse. Kliendirahulolu-uuringu tulemused ja teenindusstandard on mõõdikuks klienditeeninduse juhtide ja töötajate tulemuslikkuse hindamisel.

KOKKUVÕTTES NÄITAVAD 2013. AASTA UURINGU TULEMUSED, ET MEIE TUGEVUSED ON:

- sujuv arveldus,
- kiire ja mugav lepingute sõlmimine,
- teenindajate kliendikeskne lähenemine.

Kõnekeskus

Meie kõnekeskuse teenindusstandard näeb ette, et 70–80% kõnedele vastame 25 sekundiga. Täitsime seda eesmärki 10 kuul. Et sügistormidest põhjustatud katkekestuste ajal pakkuda kiiremat teenindust vooluta jäänud Elektrilevi klientidele, aitasid meie teenindajad aasta lõpus teenindada Elektrilevi rikkeliini 1343. Elektrita jäänud kliendid said selle tulemusel kiirema teeninduse, kuid samas kannatas klienditelefonil 1545 vastamine.

E-kirjad

Viimase kahe aastaga on e-kirja teel saabuvate kliendipöördumiste arv tõusnud 36%. E-kirja eelistatakse kiire lahenduse leidmisel bürooteeninduse, helistamise ja kodulehelt otsimise ees. Uuringu kohaselt ootavad kliendid vastust kindlasti kahe päeva jooksul.

E-kirja teeninduse sisemine kvaliteedieesmärk on vastata 80% kirjadest 24 tunniga ja 99% kirjadest 72 tunniga. 2013. aasta kuu keskmised tulemused näitavad, et standardi täitmiseks tuleb meil veel tööd teha — 67% kirjadest said vastuse 24 tunni jooksul ning 91% kirjadest 72 tunniga.

Kiirema e-kirja teeninduse pakkumiseks tõime 2013. aastal kirjadele vastamise kõnekeskusest üle teeninduse osakonda. See võimaldab kõnekeskusel keskenduda klienditelefoni teenindamisele. Teiseks kaasame e-kijadele vastamisse bürooteenindajad, kes ei ole parasjagu hõivatud klientide teenindamisega. Kolmandaks vaatasime üle e-kirjade tüüpmallid ning neljandaks korraldasime põhjalikud koolitused teenindajate teadmiste ja oskuste ühtlustamiseks.

Aasta alguse madalamat teenindustaset selgitavad esimestel avatud turu arveldusperioodidel tekkinud probleemid, mille tulemusel kasvas meile saabuvate e-kirjade hulk ligi viiendiku. Kuna tõrkeid olid erinevaid, tuli teenindajatel enne kliendile vastamist selgitada välja tõrke põhjus ja seejärel pakkuda lahendus.

Eesti Energia klienditelefoni 1545 kõnede arv ja teenindustase*

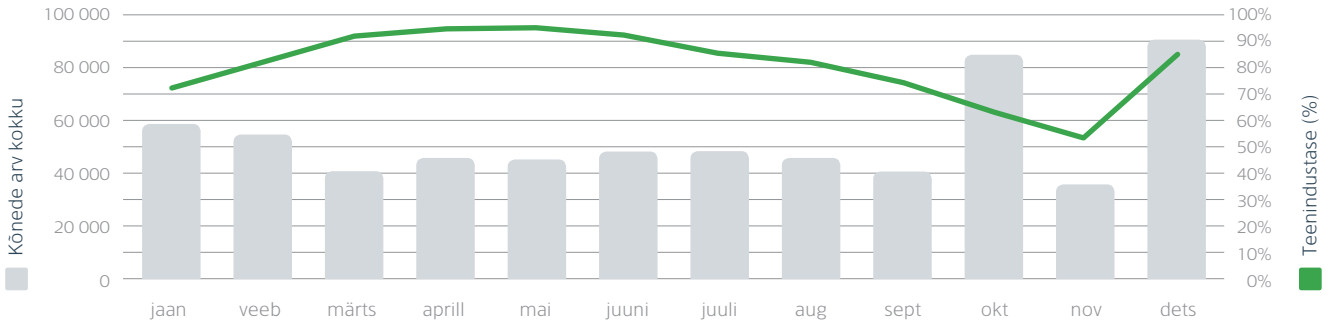

E-posti aadressile teenindus@energia.ee saabunud kirjad ja teenindustase*

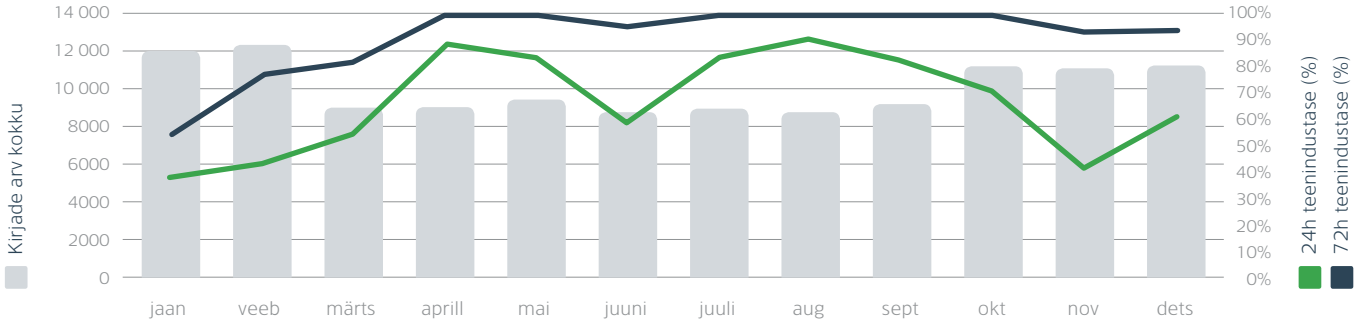

** Sisaldab ka Elektrilevi võrguteenusega seotud päringuid*

Klientide hinnang meie telefonikanalile 5 palli skaalal*

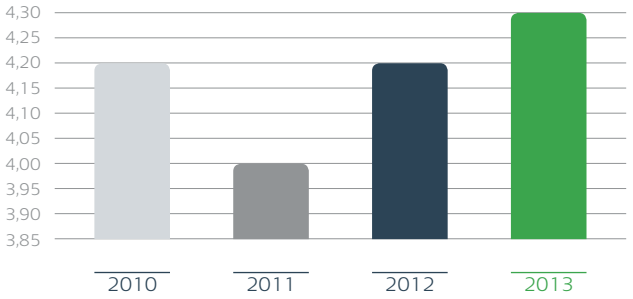

Klientide hinnang meie e-kirjadele vastamisele 5 palli skaalal*

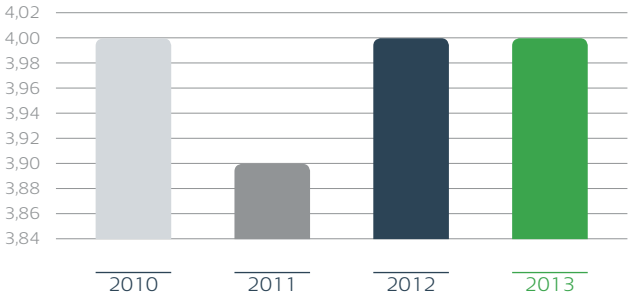

Kliendirahulolu esindustega 5 palli skaalal*

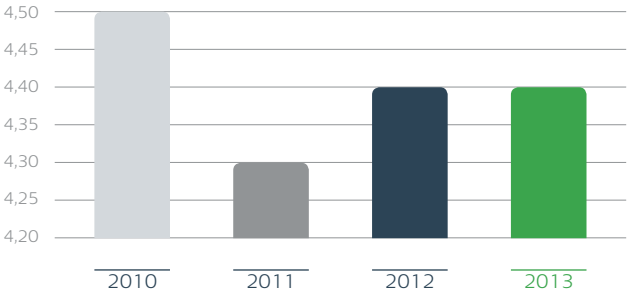

Kliendirahulolu e-teeninduse 5 palli skaalal*

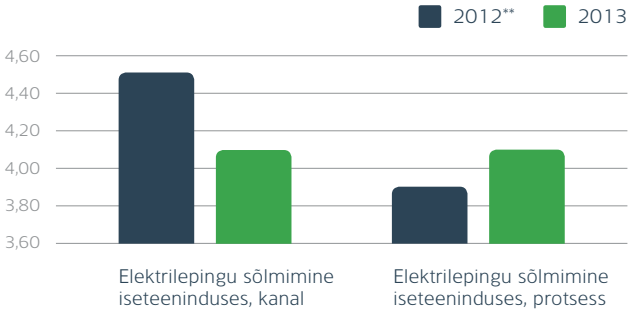

* *Hinnangute aluseks on Eesti Energia igakuine tagasiside küsitlus eelneval kuul meiega kontaktis olnud klientidelt.*
** *2012. aastal novembri ja detsembri keskmine, kuna lepingute sõlmimine algas novembris.*

Esindused

2013. aastal muutus oluliselt ka Eesti Energia kontorivõrk. Kuna turu avanemisega kaasnenud külastatavuse rekordaeg sai mööda ja kliendid eelistavad elektrimüügi küsimustes üha enam teisi kanaleid, alustasime 2013. aasta kevadel büroode kolimist Eesti Posti postkontoritesse. See on lahendus, mille kaudu saame jätkuvalt pakkuda bürooteenindust klientidele, kel pole võimalik teisi teeninduskanaleid kasutada. Oleme esindatud igas maakonnas. Kliendirahulolu meie bürooteeninduse kvaliteediga Eesti Postis asuvates esindustes on jätkuvalt väga kõrge. Kliendid nimetavad ühe kindla eelisena just varasemast paremat asukohta. 2013. aastal külastas meie esindusi elektrimüügi küsimustes 6112 klienti, koos Elektrilevi võrguteenust puudutavate pöördumistega oli aga külastusi 191 000.

E-teenindus

Eesti Energia e-teenindus on meie kõige populaarsem teeninduskanal. Ligi poolest miljonist kliendist on meie e-teeninduse kasutaja iga teine.

Eesti Energia e-teenindus on klientidele avatud ööpäev ringi. Populaarsemad tegevused meie e-teeninduses on Elektrilevile näitude teatamine, elektri- ja võrguarvete tasumine, elektrilepingute sõlmimine, muutmine, lõpetamine, elektripakettide hinnakirjade vaatamine, volituste vormistamine, elektri tarbimisinfo ja energiaprofiili täitmine.

Et pakkuda klientidele kiireimat võimalikku teenindust, oleme oma e-teenindusse loonud klienditoe alajaotuse.

E-teeninduse klientide arv

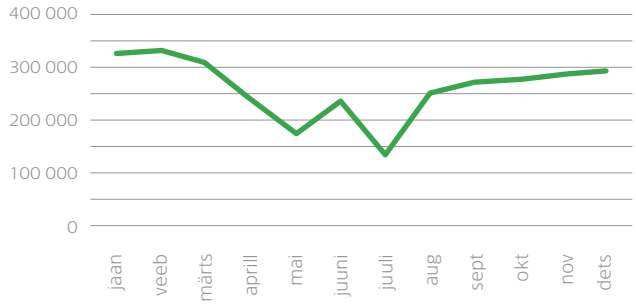

Teenindajate pädevuse pidev kasvatamine

Julgustame oma teenindajaid osalema erinevatel teenindajatele suunatud mõõduvõtmistel, nagu näiteks Eesti parima teenindaja konkurss. 2013. aastasse jäi suur teenindajate koolitus, kus osalesid kõik Eesti Energia 300 klienditeenindajat. Esmakordselt keskendusime klientide ootuste kaardistamisele ja sellest lähtuva pakkumise koostamisele. See oli uus väljakutse, sest nii värskel turul on klientide ootused alles kujunemas.

Teenindajatele korraldasime kokku 10 koolituspäeva, millel oli 151 osalejat. Iga teenindaja sai ühepäevase koolituse. Suur rõhk programmis oli juhtide arendamisel, kes suunavad klienditeenindajaid pikaajaliste kliendisuhete hoidmise suunal.

Tootevastutus

Tootearendus — kolm lihtsat toodet

Eesti Energia tootepakkumine põhineb kolmel lihtsal valikul: fikseeritud hind, börsihinnal põhinev muutuv hind ning kombineeritud toode, mis sisaldab 50% fikseeritud hinda ja 50% muutuvat hinda.

Nende kolme valiku sees saab klient otsustada lepinguperioodi ning ka selle, kas ta soovib ööpäevaringset või eraldi öö- ja päevahinda (kahetariifne hind).

Esimene aasta avatud turul kinnitas, et kliendid eelistavad lihtsaid tooteid.

Eesti Energia tootepakkumine põhineb kolmel lihtsal valikul: fikseeritud hind, börsihinnal põhinev muutuv hind ning kombineeritud toode, mis sisaldab 50% fikseeritud hinda ja 50% muutuvat hinda.

Sõlmitud lepingud 2013. aastal toodete lõikes (%; nädal)

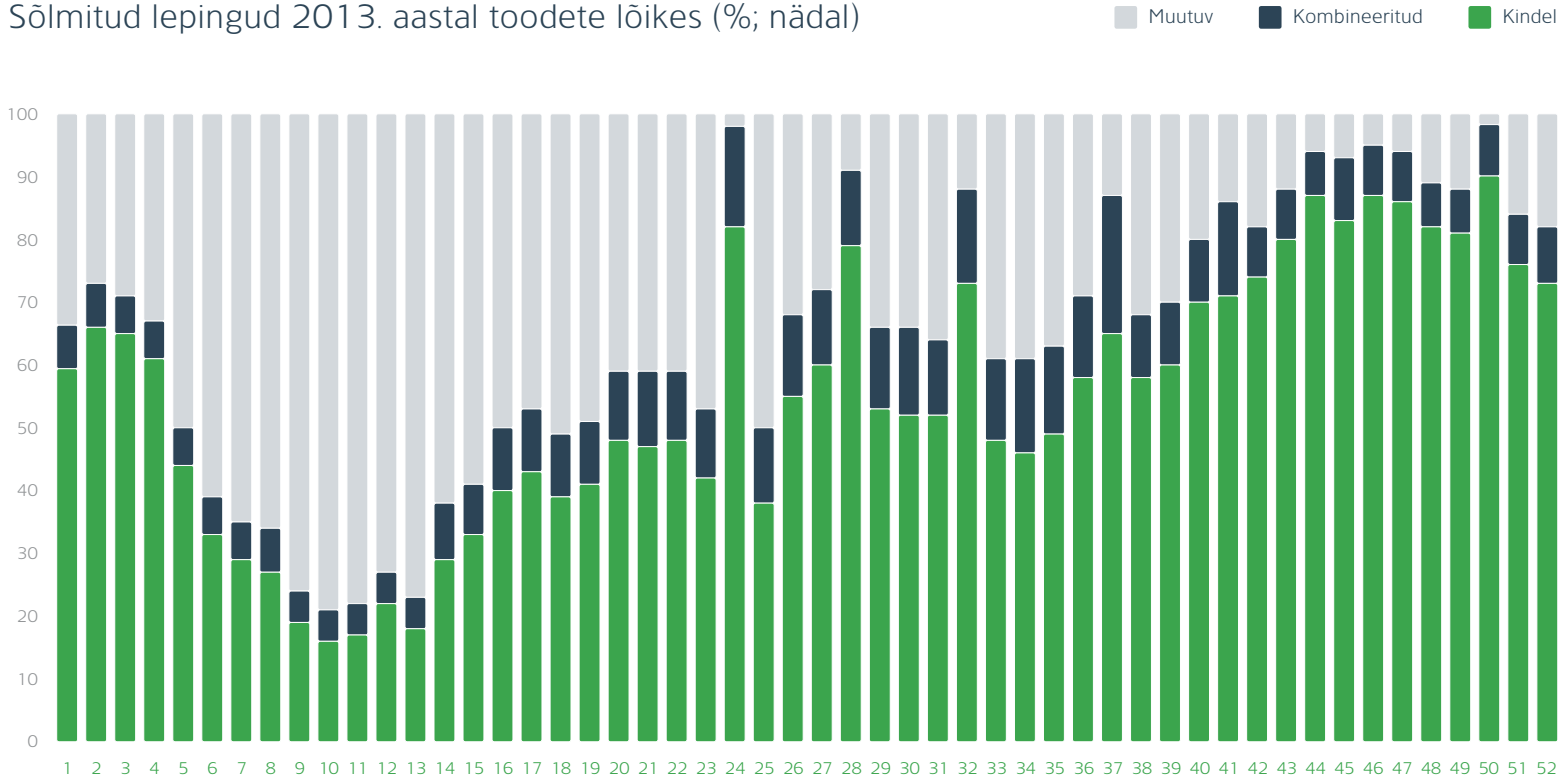

Kliendi elektritarbimisel põhinev hind

2013. aastal muutus elektripakettide hinnastamisel varasemast olulisemaks kliendi elektritarbimine. Kui turu avanemise hetkel erinesid meie pakkumised kuni 0,2 s/kWh kohta, siis aasta lõpus oli erinevus kuni 0,6 s/kWh.

Just seetõttu soovitame klientidel avalike hinnakirjade ja üldinfot pakkuvate portaalide kõrval tutvuda alati ka oma tarbimismahust sõltuva pakkumisega näiteks meie e-teeninduses. Tarbimispõhise pakkumise nägemiseks tuleb kliendil e-teenindusse sisse logida. See pakkumine erineb üldjuhul üldhinnakirjast, kus kuvame hinnapakkumisi 3600 kWh aastatarbimisega kliendile.

Soodsaim fikseeritud hind alati kättesaadav

Eesti Energia kliendil on igal ajahetkel võimalik meie e-teeninduses kontrollida, kas tema tänane fikseeritud hinnaga elektripakett on talle soodsaim. Ülevaatliku pildi oma tarbimispõhistest elektripakkumistest annab hinnatabel, kuhu on koondatud kõikide perioodide hinnad. Kui klient tahab uue lepingu sõlmida, saab ta seda teha tasuta. Soodsaimat pakkumist saame kuvada vaid fikseeritud hinna puhul. Börsihinnaga seotud pakettide puhul saab järeldusi teha vaid tagantjärele.

Esimene avatud turu aasta näitas, et kliendid on alles harjumas uue olukorraga, kus elektrimüüjal ei ole enam võimalik talle kindlalt soovitada, milline pakett kujuneb aasta kokkuvõttes tema jaoks soodsaimaks. Seda oli meil võimalik teha suletud elektriturul, kus puudusid börsihinnast sõltuvad paketid.

Et klientidele uues olukorras kindlust sisendada, seletame neile lahti pakettide erinevused, aitame neil mõista erinevate hindade mõju elektriarvele ning jõuda selgusele selles, kas nad soovivad ette teada, palju maksab 1 kWh elektrit igal kuul või sobib neile ka tagantjärele selguv hind.

Eesti Energia eesmärk on pakkuda oma klientidele lihtsat ja läbipaistvat elektrihinda. Just seetõttu ei sisalda meie paketid kuutasu, mis mõjutab elektri kilovatt-tunni hinda märkimisväärselt, kuid jääb avatud elektriturgu alles tundma õppivatel klientidel sageli tähelepanuta.

Automaatne elektrilepingute pikenemine

Ühe võimalusena elektrilepingu pikendamiseks pakume klientidele automaatset elektrilepingu pikenemist. See tähendab, et enne lepinguperioodi lõppu saadame kliendile pakkumise uueks lepinguperioodiks. Kui kliendile pakkumine sobib, ei pea ta ise rohkemat ette võtma — leping pikeneb pakkumise tingimustel automaatselt.

Roheline Energia

Eesti Energia on ainus elektrimüüja Eestis, kes garanteerib oma Rohelise Energia klientidele, et kogu nende tarbitud elekter on toodetud taastuvatest energiaallikatest. Selle tõendamiseks taotleme Eesti süsteemihaldurilt Rohelise Energia klientide tarbimise ulatuses päritolutunnistusi. Päritolutunnistused väljastab Elering Eesti Energia poolt toodetud taastuvenergia ühikute alusel. 2013. aasta lõpuks eelistas Rohelist Energiat 1802 koduklienti ja 67 äriklienti. Rohelise Energia kliendid tarbisid 2013. aastal Eestis 37,9 GWh taastuvat elektrit. Elektrituru avanemisega on Rohelise Energia klientide hulk küll vähenenud, ent usume, et selle toote kasutajate hulk hakkab taas tõusma. Seda just keskkonnateadliku tarbimise olulisuse kasvu tõttu.

Soovitame klientidel avalike hinnakirjade ja üldinfot pakkuvate portaalide kõrval tutvuda alati ka oma tarbimismahust sõltuva pakkumisega näiteks meie e-teeninduses. Et klientidele uues olukorras kindlust sisendada, seletame neile lahti pakettide erinevused, aitame neil mõista erinevate hindade mõju elektriarvele.

Klientide teavitamine

Klientidele muutustest teatamisel lähtume alati lihtsuse põhimõttest. Meie sõnumid peavad olema ühtemoodi arusaadavad igale kliendile. Teavituskirjad saadame alati välja kliendi eelistatud suhtluskeeles — kas eesti või vene keeles. Teavituskanalitena kasutame e-posti ja paberkirju, elektroonset uudiskirja, lühisõnumeid, teateid e-teeninduses, arvele lisatavat kaaskirja ja arve esilehte.

Detsembris leppisime kokku uue töökorralduse juhtudeks, kui klientidel e-kirjade postkast täis ja meie e-teated ei lähe läbi. Seepärast vaatame üle iga tagasitulnud e-kirja ja selgitame välja põhjuse. Kui tegemist on infoga, mida klient peab tingimata teadma, helistame kliendile ja küsime alternatiivse e-posti aadressi või saadame teavituse kliendile tavaposti teel. See töökorraldus aitab ennetada olukordi, kus teavitus olulisest muudatusest ei jõua (õigel ajal) kliendini ja selletõttu kannatab klient kahju, ebamugavusi või on rahulolematu.

Arveldusprobleemide lahendamine

Avatud elektriturg tõi suuri muudatusi meie arveldussüsteemidesse. Kui suletud turul oli võimalik arve väljastada vaid kahe andmekillu — elektri hind ja kuu tarbimiskogus — põhjal, siis avatud turul peab arveldus toimuma tunniste tarbimiskoguste põhjal. Kui klient on valinud täielikult või osaliselt börsihinnal põhineva elektripaketi, peab elektrimüüja viima kokku iga tunni tarbimiskoguse selle tunni hinnaga börsil. Sedavõrd keerukale arveldussüsteemile üleminek kätkes endas suuri riske, millest osa paraku ka realiseerus.

Igal kuul koostame ligikaudu 650 000 arvet. Esimesel avatud turu arveldusperioodil suutsime probleemideta väljastada neist 90%. 2013. aasta alguses alustasime pingsat tööd arveldusprobleemide kõrvaldamiseks. See tähendas andmete korrastamist ja ka infotehnoloogilisi lisaarendusi, et andmed liiguksid vabalt Eesti Energia andmebaaside vahel ning Eesti Energia ja Eleringi andmelao vahel. Kuna tööd olid mahukad, tuli mõnel kliendil lahendust oodata mitu kuud.

Mõistsime oma vastutust klientide ees ja asusime informeerima kliente, kelle arvete koostamisel oli tõrkeid tekkinud. Klientidele, kes soovisid pikemat maksetähtaega, pakkusime tasuta maksegraafiku sõlmimist. Väga pikalt oma arvet oodanud klientide jaoks töötasime välja kompensatsioonisüsteemi.

Avatud turu arvelduse käimalükkamisega seotud probleemid said lõplikult lahendatud sügiseks.

Võlamenetlus

Ajutistesse makseraskustesse sattunud kliendiga leiame üldjuhul võlaküsimusele mõlemaid osapooli rahuldava lahenduse. Seejuures kutsume kliente üles makseraskuste korral meie poole pöörduma juba enne, kui saabub arve maksetähtaeg. Raskustes olevatele klientidele, kes näitavad üles head tahet, püüame alati vastu tulla. Erandina võimaldame makseraskustesse sattunud klientidel arveid tasuda maksegraafiku alusel, samuti võimaldame lühiajalisi maksepikendusi.

Kliendirahulolu arvelduses 5 palli skaalal

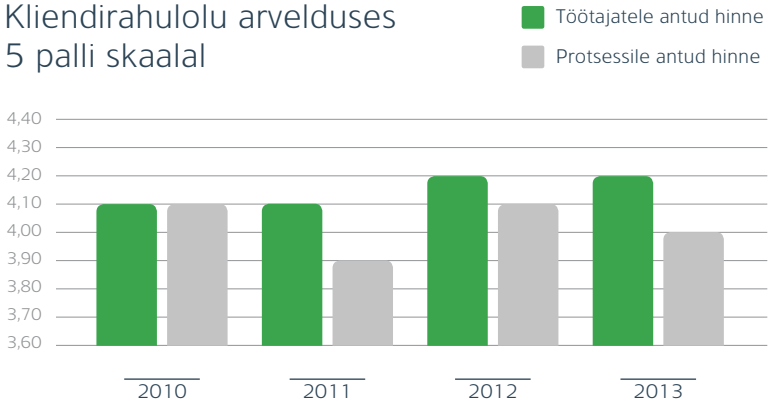

Kliendirahulolu võlamenetluses 5 palli skaalal

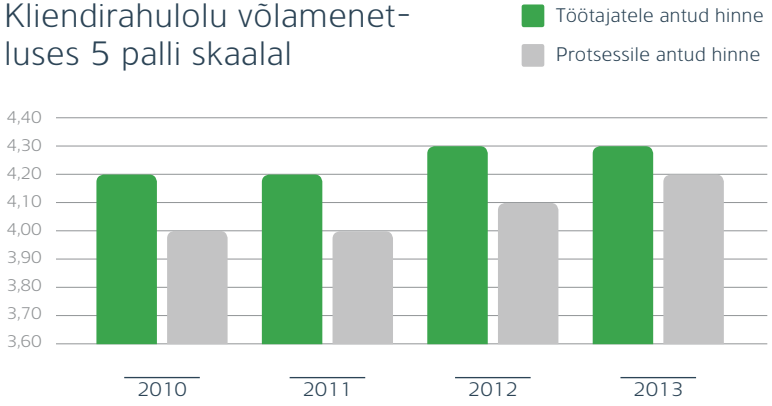

Kliendikaebused

Meie eesmärk on saavutada olukord, kus meile kliendikaebusi ei esitata. Praegu tuleb meil nendega aga veel tegeleda. Kliendikaebusi lahendame samas andmebaasis koos pöördumistega, mida teenindajal ei ole võimalik kliendiga esmakontaktis olles lõpuni lahendada. Teisele tasandile jõudnud kliendipöördumiste (sh kaebuste) arv oli 2012. aastal veel 3105, 2013. aastal oli see aga juba 1717. Seega on keerukamate ja problemaatilisemate pöördumiste arv vähenenud ligikaudu 45%. Ühtlasi lahendame selliseid pöördumisi varasemast kiiremini — kui 2012. aastal kulus ühe pöördumise lahendamiseks 8 päeva, siis 2013. aasta keskmiseks kujunes 5 päeva. Tulemuste paranemisele on kaasa aidanud süsteemne ennetav töö, klientide parem teavitamine ja täiustatud töökorraldus.

Kliendirahulolu tõstmiseks juurutasime 2013. aastal uue tegevuse olukordadeks, kui kliendile pole võimalik lõplikku vastust viie tööpäeva jooksul anda. Sel juhul tuleb temaga ühendust võtta, selgitada tema pöördumise seisu ja põhjendada ajakulu. Kliendid võtsid selle uuenduse väga positiivselt vastu. Peame väga oluliseks lubaduste pidamist ja

oleme kehtestanud selged reeglid, kes, mis teemadele ja mis ajaks vastuse peab andma. Andmebaas koos tulemustasu süsteemiga on tõhusaks abimeheks. Kui 2012. aastal oli lahendamise tähtaegsus 69%, siis 2013. aastal suutsime juba 91%-le klientidest tähtaja jooksul vastuse anda.

Kliendiandmete kaitse

Kliendiandmeid hoiame terviklikena, ajakohastena ja korrektsetena. Kliendiandmete kaitse tagab juhatuse otsusega kinnitatud dokument „Kliendiandmete töötlemise põhimõtted Eesti Energia ASi kontsernis".

Energiasääst

Energia kokkuhoidlik kasutamine on muutunud oluliseks, sest energiahinnad on kõikjal maailmas näidanud tõusutrendi. Ka 90% meie klientidest soovib, et jagaksime nendega infot energia kokkuhoiu võimaluste kohta. Just sel põhjusel oleme oma e-teeninduses klientide jaoks koostanud energiasäästu veebi www.energia.ee/kokkuhoid, mis sai 2013. aastal pea 44 000 unikaalset külastust.

Meie energiasäästuveebi praktilisim tööriist on energiaprofiil, mis aitab välja selgitada, kuhu ja kui palju elektrit, vett ja kütet kliendil kulub ning millised on tema väljaminekud kõigi energialiikide lõikes. 2013. aasta lõpuks on meie e-teeninduses energiaprofiili täitnud ligi 13 000 klienti. Lisaks energiaprofiilile leiab energiasäästuhuviline meie veebist säästuvõimalusi näitavad 3D-kodumudelid, energiasäästu blogi ja soovituste rubriigi. Energiasäästu tegevustest lähemalt lk 98.

Energiaprofiili täitnud klientide arv

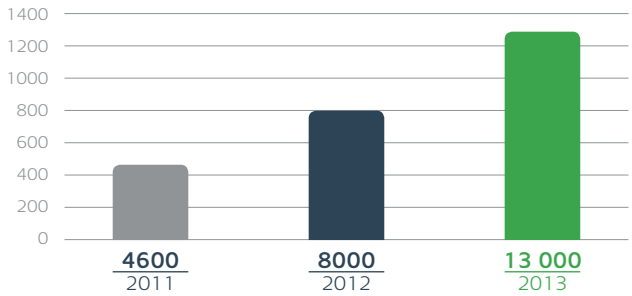

Elektrilevi panustab kindlasse võrguteenusesse

Kontserni võrguettevõtte Elektrilevi tähtsaimad eesmärgid on kvaliteetse võrguteenuse ja kliendile ladusa asjaajamise tagamine.

Võrguteenuse arendamiseks investeeris Elektrilevi 2013. aastal 108 miljonit eurot. Kokku uuendati ja ehitati 679 alajaama (aasta varem 707 alajaama) ning 1826 kilomeetrit tänapäevast maa- ja õhukaabelliini (aasta varem 1738 kilomeetrit). Selline ehitustempo tähendab keskmiselt 5 kilomeetrit uut liini ja kaks uut alajaama päevas. Võrku uuendades rajame ilmastikukindlat elektrivõrku, mis aastaks 2025 ulatub juba 75%-ni võrgu kogumahust.

Investeeringud elektrivõrgu arendusse

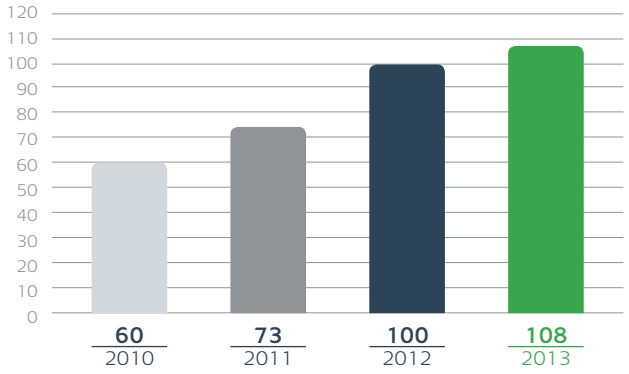

Ilmastikukindel võrk aitab jõudsalt vähendada rikkeid ja elektrikatkestuste kestust. 2013. aasta lõpul oli Eestis kolm suurt tormi, mis tulenevalt võrgu ehitusnormidest kuulutati erakorraliseks olukorraks. Kuid isegi kolme tormi mõjuga koos ei ületanud 2013. aasta rikete tase oluliselt aasta varasemat. Kui võrdleme aga rikkeid ilma ekstreemolusid arvestamata, on need aastaga vähenenud 17%. See näitab, et investeeringud rikete vähendamiseks on suunatud õigetesse kohtadesse. Küll aga oli erakorralistel tormidel mõju elektrikatkestuste kestusele, põhjustades 2013. aastal keskmiseks vooluta olemise ajaks kliendi kohta 269 minutit. Ilma erakorraliste olukordadeta oli rikete kestus kliendi kohta 144 minutit, aasta varasem näitaja oli 187 minutit.

2013. aastal alustas Elektrilevi ka ulatuslikku kaugloetavate arvestite paigaldamist, vahetades aasta lõpuks välja 167 499 arvestit. Üleminek kaugloetavatele elektriarvestitele lõpeb Eesti seaduste kohaselt 2016. aasta lõpuks. Nelja aasta jooksul paigaldab Elektrilevi klientidele ligikaudu 620 000 nutikat elektriarvestit, mis mõõdavad elektrikoguseid iga tunni kohta. Uute arvestitega vabanevad kliendid näiduteatamise kohustusest, saavad oma tarbimist ja elektripakettide valikut teadlikumalt juhtida ning seeläbi säästa. Võrguettevõte saab paremini infot madalpingerikete ulatusest, mis võimaldab rikkeid kiiremini kõrvaldada. Ühtlasi kaovad kontrollnäiduvõtmise ja mitmed muud näitude saamise ja töötlemise kulud.

> Võrku uuendades rajame ilmastikukindlat elektrivõrku, mis aastaks 2025 ulatub juba 75%-ni võrgu kogumahust.

Minust sõltub

Kõik saab alguse meist endist. See, kuidas me oma tööd teeme, milliseid tulemusi saavutame, kuidas me veedame oma vaba aega, milline on meie areng inimesena ja veel palju muud, on meie endi kätes.

Mitte miski ei sünni iseenesest. Iga meie väärtus – olla kliendile kasulik, kasvatada ettevõtte väärtust, teha keeruline lihtsaks, tagada ohutus – saab alguse igaühe isiklikust panusest!

Gristel Tali
Eesti Energia personalidirektor

Keskkonna-tegevus

Põlevkivitööstust on Eestis arendatud juba ligi sajand. Aja jooksul on arenenud ka oskus tulla toime põlevkivitööstuse keskkonnamõjudega. Tehnoloogia areng on võimaldanud ja võimaldab keskkonnamõjusid vähendada toodangumahtu muutmata või seda isegi suurendades. Ka 2013. aastal oli Eesti Energia üks olulisi tegevusi vähendada keskkonnamõjusid ja tõsta samal ajal tootmise efektiivsust. Lihtsustatult öeldes jagunevad meie tegevused keskkonnamõjude vähendamisel kaheks — ennetavateks ja korrastavateks.

Ennetavad tegevused on seotud eelkõige keskkonnainvesteeringutega. Endiste põlevkivitööstusalade korrastamiseks istutasime aastakümnete pikkuse traditsiooni jätkuna metsa ka 2013. aastal, samas andsime päris uue alguse endisele Aidu põlevkivikarjäärile.

Eesti Energia täidab kõiki Euroopa Liidu keskkonnanõudeid. Oma igapäevatöös lähtume järgmistest keskkonnakaitsepõhimõtetest:

- Kasutame rahvusvahelistele standarditele (ISO 14001 ja EMAS) vastavat keskkonnajuhtimissüsteemi.
- Analüüsime pidevalt oma tegevuse keskkonnamõju ning kasutame tulemuse saavutamiseks parimat võimalikku tehnikat (BAT).
- Kasutame ressursse otstarbekalt ja säästlikult, suurendame jäätmete taaskasutamist ja vähendame keskkonnaheitmeid.
- Vähendame klientideni jõudva energia CO_2-mahukust.
- Oleme avatud uutele lahendustele ning teeme aktiivset koostööd teadusasutuste ja konsultatsioonifirmadega.
- Eelistame koostööpartnerite valikul ja hangetel muude võrdsete tingimuste puhul sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemiga tarnijaid.

Keskkonnamõjusid ennetavad investeeringud keskkonnakaitsesse

2013. aastal jätkasime SOx emissioonide taseme hoidmist võimalikult madalal. Emissioone aitasid vähendada neljale Narva elektrijaamade energiaplokile paigaldatud deSox ehk väävliheitmete püüdmise seadmed ning teistesse energiaplokkidesse täiendava kaltsiumiallikana killustiku ja aheraine lisamine. Selle tulemusel täitsime rangeid SOx piiranguid ja tootsime samal ajal 10,56 TWh elektri- ja 1,24 TWh soojusenergiat.

Lämmastikuheitmete vähendamiseks paigaldasime ühele deSOx-seadmetega energiaploki katlale ka lämmastikuheitmeid vähendavad deNOx-seadmed. Uuenduse tulemusel vähenesid NOx ehk lämmastikuheitmed sellest katlast ligi kaks korda.

Efektiivsust suurendasime ka parema ressursikasutuse kaudu. Jätkasime põlevkivituha kasutusvõimaluste arendustöid. Põlevkiviressursi tõhusamaks kasutamiseks võtsime tavapärase kaubapõlevkivi kõrval kütusena kasutusele seni jäätmena või kõrvalproduktina käsitletud aheraine ning madalakalorsusega põlevkivi. Keskkonnamõjusid on märgatavalt vähendanud ka kütusteportfelli mitmekesistamine.

Uue Auvere energiaploki ehitusega investeerime ühteaegu nii uude kui ka senisest puhtamasse, efektiivsemasse ja väiksemate eriheitmetega tootmisvõimsusesse. Keevkihttehnoloogia annab lisaks väiksematele keskkonnaheitmetele ka suure paindlikkuse kasutatavate kütuste valikul, võimaldades kombineerida näiteks põlevkivi ja biomassi või muid kütuseid.

Taastuvenergia puhul olid tähelepanu all nii Eestis tuttav tuuleenergia kui ka siinsel energiamaastikul päris uus meetod — energiatootmine jäätmetest. 2013. aastal avati mitmeaastase töö tulemusel tuulepargid Paldiskis ja Narvas, kusjuures Narva tuulepark rajati endisele Balti elektrijaama tuhaväljale. Sel aastal valminud uus energiaplokk Iru elektrijaamas kasutab elektri ja soojuse tootmiseks segaolmejäätmed. Tänu uuele kütusele kasvas Iru elektrijaama elektri- ja soojusenergiatoodang ning seeläbi ka konkurentsivõime. Energia tootmiseks põletati Irus 2013. aastal üle 180 000 tonni prügi.

Valmimas on Paide koostootmisjaam

Hajutatud elektri ja soojuse koostootmise võimekuse suurendamine võimaldab kütust maksimaalselt ja keskkonnasäästlikult ära kasutada.

Eesti Energia väikekoostootmise valdkonnas oli 2013. aastal oluline sündmus Paidesse rajatava koostootmisjaama ehituse jõudmine lõppjärku. Aasta lõpus alustasime seadmete käivitamisega ja Paide linn hakkas saama soojust osaliselt juba uuest jaamast. Põhikütusena biomassi kasutava koostootmisjaama elektriline võimsus on 2 MW ja soojuslik võimsus 8 MW. Arvestades kohalikku soojatarbimist, on sellise võimsusega koostootmisjaam optimaalne ja parim lahendus. Pärast koostootmisjaama tööle rakendumist jäävad senised Paides olevad katlamajad reservi ja tipukoormuse katmiseks.

Kaevandusalade korrastamine

Karjäärialade loodus- ja elukeskkonnale väärikalt tagastamiseks korrastatakse need kas metsastamise, põllumaaks muutmise või alale uue kasutusotstarbe loomise kaudu. Enim on karjääride rekultiveerimisel kasutatud metsastamist. Kaevandatud ala korrastatakse järjepidevalt ja karjäärides kasvab seega nii 5- kui ka 50-aastane mets. 2013. aastal istutati endistele kaevandusaladele 251 ha metsa, kokku oleme alates 1960. aastatest istutanud pidevate korrastustööde raames metsa hinnanguliselt 13 000 hektarile.

Võimalusel anname endistele kaevandusaladele päris uue väärtuse. Koostöös kohaliku omavalitsusega on endisele Aidu põlevkivikarjääri erilisele maastikule kavandatud uus ja perspektiivikas kasutus. Karjääri luuakse rahvusvahelise tasemega veespordikeskus. Aastapikkuse töö tulemusel valmis 2013. aastal Aidus 2,3 km pikkune, 162 m laiune ning 3,5 meetri sügavune sõudekanal, mis on 2020. aastal avatava veespordikeskuse esimene osa. Kokku on endisel karjäärialal 30 km ulatuses piklikke tehisjärvi, mille vahele on metsasülemitena jagunenud enam kui 40 aasta jooksul istutatud 4 miljonit puud. Nii nagu teisedki endised korrastatud karjäärialad, on ka Aidu muutumas kohalike seas järjest populaarsemaks kalastamise ja jahipidamise paigaks.

Keskkonnamõjude uurimine ja hindamine

2013. aastal võtsime sihikule keskkonnamõjude hindamise tõhustamise. Kui seni on uuritud mitmeid konkreetseid ühest saasteallikast tulenevaid heitmeid ja nende lokaalset mõju ümbritsevale looduskeskkonnale, siis 2013. aastal alustasime koostöös teiste põlevkivitööstuse ettevõtetega kogu põlevkivitööstuse keskkonnamõjude kaardistamise ja hindamise protsessi. Esimese sammuna tellisime uuringu, et välja selgitada, millised on põlevkivi kaevandamisega kaasnevad keskkonnamõjud tänapäeval kasutatavate tehnoloogiate puhul. Põlevkivitööstus on ju võrreldes eelmise sajandiga teinud läbi suure arengu üha tõhusama ja keskkonnasäästlikuma tootmise poole. Praegu võime öelda, et Eesti Energia põlevkivitööstus on suure töö ja mahukate investeeringute tulemusel puhtam kui kunagi varem.

Valik 2013. aasta keskkonnaprojekte

65 000 lõhet uues kodus

Eesti Energia lasi juba kümnendat aastat Linnamäe hüdroelektrijaama kõrval Jägala jõkke 5000 kaheaastast lõhet. Kokku on kümnendi jooksul Linnamäel voolavas vees uue kodu leidnud 65 000 noort lõhet. Kalade kudemistingimused on Jägala jõel Linnamäe tammi ja hüdroelektrijaama tõttu piiratud. Sellepärast kompenseerib Eesti Energia looduslikku protsessi igal aastal noorkalade jõkke laskmisega tammist allavoolu.

Tõime siinsele energiamaastikule uue ressursi — segaolmejäätmed

Eesti Energia avas Irus Eesti esimese elektri ja soojuse koostootmisjaama, mis kasutab kütusena segaolmejäätmeid. Jäätmeplokk ei konkureeri koduse prügi sorteerimise ja liigiti kogumisega, vaid on alternatiiv jäätmete prügilatesse ladestamisele. Eestis jääb aastas sorteerimata ligi 300 000 tonni segaolmejäätmeid, millest jäätmeplokk suudab taaskasutada umbes 220 000 tonni. Elektriks ja soojuseks muundatakse Irus ligi 85% jäätmetes sisalduvast energiast.

Põlevkivituhk maantee-ehituses

Projekti OSAMAT kaudu asuti analüüsima, kuidas oleks kõige tõhusam muuta põlevkivitööstuse kõrvalsaadusena tekkiv põlevkivituhk väärtuslikuks tee-ehituses kasutatavaks materjaliks. Euroopa Liidu programmi LIFE+ toetusel elluviidava projekti raames teevad koostööd Eesti Energia, Maanteeamet, Nordecon ja Ramboll. Põlevkivituhka katsetati asfaldi alla stabiliseeriva kihi rajamiseks Simuna-Vaiatu teelõigul.

Uued tuulikud Pakri poolsaarel

Eesti Energia avas Pakri poolsaare põhjatipus koos Nelja Energiaga uue tuulepargi. Kokku püstitati Pakri poolsaarele 18 uut 2,5-megavatise nimivõimsusega elektrituulikut, millest üheksa kuulub Eesti Energiale ja üheksa Nelja Energiale. Koos vanemate Pakri tuulikutega katavad poolsaarele rajatud tuuleelektrijaamad kokku ligi 50 000 keskmise tarbimisega Eesti pere elektrivajaduse.

Viru kaevanduse territooriumi vallutab mets

1. juunil sulges uksed 48 aasta jooksul 80,5 miljonit tonni kaubapõlevkivi tootnud Viru kaevandus. Endine kaevanduse kontorihoone, rikastusvabrik ja teised rajatised lammutatakse ning kunagisel kaevandusterritooriumil võtab võimust mets. Viru kaeveväljale jäänud põlevkivi kaevandamist jätkab Estonia kaevandus.

Tuhaväljale rajatud tuulepark

Eesti Energia avas Narva külje all ainulaadse tuulepargi, mis on rajatud endisele põlevkivielektrijaama tuhaväljale. Püstitasime 17 tuulikut, iga tuuliku elektritootmise võimsus on 2,3 MW ja tuulepargi koguvõimsus on 39,1 MW. Tuulepargi keskkonnasõbralikku tuuleenergiat jagub 30 000-le Eesti perele.

Õlitööstus karmistab lõhnaseiret

Eesti Energia Õlitööstus võttis kasutusele lõhnaainete vähendamise kava, mis on täienduseks juba seni tarvitatavatele seiremeetmetele. Virumaa on tööstusettevõtete poolt tihedalt asustatud ja selles piirkonnas suurem võimalus ebameeldiva lõhna tekkeks. Kui kõik piirkonna ettevõtted lõhnaseiret tõhustavad, tekib võimalus probleemi ühiseks lahendamiseks.

Eesti Energia Balti elektrijaamas alustati katseid madala kütteväärtusega põlevkivi kasutuselevõtuks

Seni energiatootmiseks kõlbmatuks peetud põlevkivi sekka lisatakse 10–30% kõrgema kütteväärtusega kivisütt, et saada põletamiseks sobivat kütust. Parimaks põlevkivi kütteväärtuseks peeti aastaid 8,4 MJ/kg. Nii aga jääb kasutamata märkimisväärne kogus madala kütteväärtusega põlevkivi, mida on peetud elektri ja soojuse tootmiseks sobimatuks ja käsitletud aherainena. Alanud katsetuste käigus segame madala kalorsusega põlevkivi kõrge kütteväärtusega kivisöega, et saada põletamiskõlbuliku kütusesegu. Tänu sellele kasutame kaevandatavat põlevkivi efektiivsemalt ja tekitame vähem aherainet. Ühtlasi võimaldab kivisöe ja põlevkivi koospõletamine jätta rohkem suurema kütteväärtusega põlevkivi tarvitamiseks suuremat lisandväärtust pakkuvas õlitööstuses.

Keskkonnamõjud ja näitajad

Võrreldes eelmise aastaga tõusid Eesti Energia tootmismahud 2013. aastal oluliselt nii soojus- kui elektrienergia osas. Vedelkütuste ja sellega kaasneva generaatorgaasi tootmismahud jäid pigem eelmise aasta tasemele. Märkimist väärib, et energiatoodangu suurenemise kõrval ei toimunud sama võrra keskkonnaheitmete suurenemist. See tähendab, et keskkonnamõjud on eriheitmete osas võrreldes eelmise aastaga vähenenud. Parimaks näiteks eriheitmete vähenemise kohta on näiteks vääveldioksiidi ehk SO_2 eriheitmed, mille puhul jätkus langus ka pärast 2012. aastal toimunud suurt vähenemist.

Suurem tootmismaht tingis ka põlevkivi suurema kasutamise, kuid 2013. aastal andis energiatootmisse esmakordselt panuse ka segaolmejäätmete kütusena kasutamine. Oluliselt on vähenenud pumbatud veekogused seoses Aidu karjääri ja Viru kaevanduse mäetööde lõpetamisega.

Õhuheitmete kogus oli võrreldes varasemate aastatega taas väiksem, ehkki tootmismahud tegelikult suurenesid. Vähenenud SO_2 ja NOx heitmed näitavad, et selle valdkonna investeeringud on olnud edukad ja efektiivsed. Samade või isegi suurenenud tootmismahtude juures oleme selgelt kinni pidanud SO_2 heitmete aastasest piirangust, mis on alates 2012. aastast 25 000 tonni aastas.

Suurenenud lendtuha kogused on osaliselt seotud madalama küteväärtusega põlevkivi kasutuselevõtuga, sest katlasse mineva kütuse mineraalne osa on suurenenud. Seetõttu peame eriti oluliseks tuhale järjest suuremate taaskasutusvõimaluste väljaarendamist. Suurenenud CO_2 koguste taga on osaliselt biomassi osakaalu vähenemine elektrienergia tootmisel ning samuti ka alternatiivsete SO_2 vähendamise meetmete kaudne mõju. Biomassi suuremahulise kasutamise Balti elektrijaamas lõpetasime 2012. aasta teises pooles seoses seaduse muudatusega.

Madalama küteväärtusega põlevkivi kasutuselevõtt koos alternatiivsete SO_2 vähendamise meetmetega on

suurendanud tekkiva põlevkivituha kogust. Põlevkivituha taaskasutuse määr on seoses seniste peamiste taaskasutuse lahendustega jäänud praktiliselt samale tasemele.

Selleks, et põlevkivituhka rohkem taaskasutada, oleme teinud ettevalmistusi mitme arendusprojekti käivitamiseks. Aheraine kogused on vähenenud seoses senisest madalama küttevääртusega põlevkivi kasutamisega. Aheraine taaskasutuse hea näide on möödunud aastal Estonia kaevanduse lähistele rajatud aherainest motomägi. Motomäe ehituseks kasutatakse kokku 12 miljonit tonni aherainet, sellest 2013. aastal kasutati 1,5 miljonit tonni. Kuni uute projektide käivitumiseni on ladestutesse paigutatava materjali kogus ajutiselt kasvanud.

Väljapumbatava kaevandusveega keskkonda jõudnud hõljumi ja sulfaatide kogus on otseselt seotud kaevanduste veekõrvalduse mahuga, mida omakorda mõjutab peamiselt sademete hulk.

TOODANG	ÜHIK	2011	2012	2013
Elektrienergia	GWh	10 428	9 378	10 560
Soojusenergia	GWh	1263	1137	1242
Vedelkütused	tuh t	184, 5	209,5	213,7
Generaatorgaas	mln m³	58,1	65,2	62,1

KASUTATUD RESSURSID	ÜHIK	2011	2012	2013
Kaubapõlevkivi	mln t	15,8	14,8	17,2
Maagaas	mln m³	98,2	59,4	47,3
Biokütused	mln t	0,4	0,5	0,1
Segaolmejäätmed	tuh t	-	-	184,2
Jahutusvesi	mln m³	1522,9	1307,2	1487,6
Pumbatud kaevandusvesi	mln m³	224,8	203,0	138,1
sh vesi karjääridest	mln m³	131,8	112,2	61,6
sh vesi allmaa-kaevandustest	mln m³	93,0	90,8	76,5

ÕHUHEITMED	ÜHIK	2011	2012	2013
SO_2	tuh t	56,8	23,2	21,2
sh Narva Elektrijaamadest	tuh t	56,6	23,1	21,1
NOX	tuh t	12,8	9,9	8,8
Lendtuhk	tuh t	28,3	6,5	9,1
CO_2	mln t	12,3	11,0	13,4

TAHKED JÄÄTMED	ÜHIK	2011	2012	2013
Põlevkivituhk	mln t	7,1	6,9	8,1
sh taaskasutatud	mln t	0,1	0,1	0,1
Aheraine	mln t	9,0	8,1	5,6
sh taaskasutatud	mln t	8,1	7,6	3,7

HEITMED VETTE	ÜHIK	2011	2012	2013
Hõljum	tuh t	1,7	1,1	0,8
Sulfaadid	tuh t	131,5	76,0	64,8

TASUTUD KESKKONNATASUD	ÜHIK	2011	2012	2013
Ressursitasud	mln eurot	28,7	30,4	28,3
Saastetasud	mln eurot	19,8	17,8	24,5

Keskkonnatasud

Keskkonnatasud jagunevad saastetasuks ja loodusvara kasutusõiguse ehk ressursitasuks. Ressursitasu maksab Eesti Energia riigile kuuluvate ressursside, põlevkivi ja vee kasutamise eest. Saastetasu kogub riik teatud saasteainete keskkonda viimise eest, et kompenseerida selle tegevusega kaasnevaid kahjusid.

Tulenevalt seadusest laekub osa keskkonnatasudest omavalitsustele, mille territooriumil keskkonnamõju tekib, ning suurem osa keskkonnatasudest investeeritakse Keskkonnainvesteeringute Keskuse (SA KIK) kaudu keskkonnaprojektidesse üle kogu Eesti. SA KIK kaudu finantseeritakse erinevaid keskkonnaprojekte nii vee, jäätmete, elusloodu se, energeetika kui ka keskkonnateadlikkuse valdkonnas. Eesti Energia Ida-Virumaal asuva põlevkivitööstuse poolt makstavat 53 miljonit eurot kasutatakse seega kogu Eesti keskkonnaseisundi parandamiseks. Eesti Energia poolt 2013. aastal makstud 53 miljonist eurost laekub Ida-Virumaa omavalitsuste eelarvesse kokku 13%. Omavalitsustel on võimalik seda eelarvelisa kasutada vastavalt kohaliku piirkonna arendamise vajadustele.

Eesti Energia poolt 2013. aastal makstud 53 miljonist eurost laekub Ida-Virumaa omavalitsuste eelarvesse kokku 13%. Omavalitsustel on võimalik seda eelarvelisa kasutada vastavalt kohaliku piirkonna arendamise vajadustele.

Keskkonnauuringud ja keskkonnakaitse tegevuskavad

Eesti Energia üks prioriteete on teha oma arendustegevuste raames koostööd nii kohalike kui ka rahvusvaheliste ülikoolide, uurimisasutuste ning konsultatsioonifirmade ja tehnoloogia arendajatega. Eesti Energia osaleb otseselt keskkonnakaitseuuringutes ning teeb koostööd ka erinevate tehnoloogiliste arenduste juures. Standardlahenduste puudumise tõttu on see eriti oluline seoses põlevkivi kasutamisega. Näiteks erineva päritoluga põlevkivi testimiseks ja tehnoloogiliste lahenduste kohandamiseks oleme koostöös maailmas tuntud tehnoloogiaettevõttega Outotec loonud ühisettevõtte Enefit Outotec Technology, mille laboriseade ja piloottehas asuvad Saksamaal Frankfurdis.

Valik 2013. aasta olulisematest keskkonnauuringutest ja koostatud tegevuskavadest

- Põlevkivituha suuremahulise kasutamise võimaluste testimiseks tee-ehituses jätkasime Euroopa Liidu LIFE+ kaudu osaliselt finantseeritavat projekti OSAMAT. Koostöös Maanteeameti, ehitusfirma Nordecon ja konsultatsioonifirma Rambolliga katsetasime põlevkivituha kasutamist turbapinnase mass-stabiliseerimisel.
- Koostöös Kunda Nordic Tsemendi ja Tallinna Tehnikaülikooliga uurime seoses uute puhastusseadmete rakendamisega ning kütuste omaduste muutumisega tekkivate tuhkade kasutusvõimalusi erinevate komposiit-tsementide tootmisel. Eesmärk on leida tuha jaoks tsementitööstuses uusi kasutusvõimalusi.
- Koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga uurime põlevkivituha efektiivsemaid kasutusvõimalusi põlluma-janduses happeliste pinnaste neutraliseerimisel.
- Koostöös Eesti Geoloogiakeskusega uurisime Narva elektrijaamade tuhaväljade keskkonnaohutust ja võimalikku mõju keskkonnale, tagamaks põlevkivituha ladestamise tehnoloogia ohutus ja keskkonnasõbralikkus.
- Uus-Kiviõli kaevanduse avamise ettevalmistustööde käigus oleme tellinud ekspertide käest mitmeid kaevandamise keskkonnamõjusid hindavaid töid, sh kaevandamise mõju pinna- ja põhjaveele.
- Koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga ja Eesti Energia ökoloogialaboriga jätkame tööstuslikke katseid madalakalorsusega põlevkivi ning kivisöe ja ka teiste kütuste koospõletamise võimaluste hindamiseks Narva elektrijaamade keevkihtkateldes. Analüüsisime saadud tulemusi, et leida optimaalne põlevkivi- ja kivisöe või ka muude kütuste segu.
- Koostöös Põlevkivi Kompetentsikeskuse, Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli ning teiste põlevkivitöötlejatega algatasime põlevkivi kaevandamise ja töötlemise keskkonnamõjude uurimise programmi koostamise. Uuringute eesmärk on jõuda põlevkivitööstuse põhjustatud keskkonnakahjude objektiivse hindamiseni, et võrrelda põlevkivist saadavat tulu põlevkivi valdkonna keskkonnamõjudest tulenevate kuludega.
- Koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga alustasime põlevkivi hapnikus põletamise alusuuringuid võimalike tulevaste CO_2 püüdmise ja ladestamise projektide ettevalmistamiseks.
- Koostöös Tartu Ülikooliga uurisime põlevkivi allmaakaevandamise mõjusid märgaladele.
- Koostöös Keskkonnaameti, Keskkonnainspektsiooni ja Eesti Keskkonnauuringute Keskusega koostasime Eesti Energia Õlitööstuse lõhnahäiringute vähendamise kava.

Ohutus eelkõige

Ohutuses ei ole kompromisse. Kui näeme olukordi, mis ohustavad tervist ja elu või kahjustavad keskkonda, siis ei tohi pilku pöörata ja ükskõikselt mööda jalutada.

Ohutus eelkõige on väärtus, mis on väga üheselt mõistetav. Siin ei ole erinevaid lahendusi, kas ohutusreegleid saab täita nii- või naapidi. On ainult üks võimalus: järgida ohutusnõudeid! See on mõtteviis.

Veljo Aleksandrov
Eesti Energia Kaevandused, juhatuse esimees

Ühiskondlik tegevus

Iga meie tegevus ja otsus mõjutab meid ümbritsevat loodus-, majandus- või sotsiaalkeskkonda. Oma igapäevasest tegevusest tulenevaid mõjusid teadvustatult juhtides võtame vastutuse ühiskonna ees. Aitame ühiskonda edendada mõtestatud toetustegevusega, investeerides rahaliste vahendite kõrval ka meie töötajate aega ja teadmisi.

Toetustegevuses peame oluliseks algatusi, mis puudutavad võimalikult laia sihtgruppi ning loovad ühiskonnas püsivat ja pikaajalist positiivset mõju. Energeetikat, keskkonnahoidu, Ida-Virumaa kogukonda ning ühiskonna edendamist toetasime 2013. aastal mitmesuguste algatuste kaudu 967 153 euroga, millest 419 667 eurot oli Energia avastuskeskuse renoveerimise kaasrahastuseks. Ühiskonna arengule aitame kaasa neljas valdkonnas:

- energeetikavaldkonna haridus, arendamine ja populariseerimine ning selle ajaloo säilitamine;
- keskkonnahoiu ja energiasäästu projektid;
- ühiskonna arengu jaoks olulised heategevus- ja sotsiaalprojektid rõhuasetusega noorte ettevõtlikkuse arendamisel;
- Ida-Virumaa kogukonna arengu jaoks olulised projektid rõhuasetusega noorte perspektiividel.

Kolmekordistasime Ida-Virumaaga seotud koostööprojektide hulka

Üle 70% Eesti Energia suurest töötajaskonnast paikneb Ida-Eestis. Jätkusuutliku ettevõttena tahame tuua piirkonda positiivseid muutusi ning toetada piirkonna eluolu. 2013. aastal tegime Ida-Virumaal kaasa rohkem kui 30 koostööprojektis, panustades kokku ligi 260 000 eurot.

TOETATUD ALGATUSED 2013	KOOSTÖÖPARTNERID
Aidu veespordikeskuse arendamine	Aidu Veespordikeskus
Veterankaevurite kogukonna üritused	Eesti Põlevkivi pensionärid
Ida-Virumaa haridusprogrammi „Ettevõtlik kool" arendustöö	Ida-Viru Ettevõtluskeskus
Ida-Virumaa noortekogu üritused	Ida-Virumaa noortekogu
Ida-Virumaa Andekate Noorte Energiafondi loomine	Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit
Raamatud Ida-Virumaa raamatukogudele	Ida-Virumaa raamatukogud: Iisakul, Illukal, Kuremäel, Kurtnal, Maidlas, Mäetagusel, Olginas, Pagaris, Sinimäel, Soonurmes, Vaivaras.
Jõhvis esmakordne Euroopa noorte korvpalliliiga superfinaal	Ida-Virumaa Spordiliit

TOETATUD ALGATUSED 2013	KOOSTÖÖPARTNERID
Laste ja noorte saalijalgpalliturniir Sillamäel	Jalgpalliklubi Almaz
Jõhvi jalgpallistaadionil lasteväljaku laiendamine ja turvalisemaks muutmine	Jalgpalliklubi Lokomotiv
Alutaguse rattamaratoni parimate meelespidamine	Jõhvi Jalgrattaklubi
Kiikla lastekodu laste talvevaheaja ratsalaager	Kiikla lastekodu
Kohtla Kaevanduspargi eksponaadid	Kohtla Kaevanduspark
Talvine laulupidu Jää Hääl Toila Oru pargis	Kultuuriveski
Kultuurisündmus „Mõisatuled 2013" Maidlas	Maidla Mõisa Arendus
V Heino Lipu mälestusvõistlus kuulitõukes ja Maidla rauapäevad	Maidla vald
Kogupereüritus XIV Maidla valla päev	Maidla vald
Laste ja noorte ujumisvõistlused Mäetagusel	Mäetaguse vald
Mäetaguse vallapäevad	Mäetaguse vald
PurFest keskkonnaseminar, et pöörata tähelepanu jõe puhtuse säilitamisele	Purtse Jõe Arenduskeskus
„Noored kooli" programmiga Sinimäe kooli reaalainete õpetaja leidmine	Sinimäe kool ja Noored Kooli SA
Kaevurite ja energeetikute võrkpalliturniir Estonia kaevanduse 40. aastapäeva puhuks	Spordiklubi Dars
Narva karjääri ekskavaatorijuhi Jüri Kudrjašovi mälestuseks poksiturniir	Spordiklubi Evail-Athletics
Rahvusvaheline noorte võrkpalliturniir Narvas	Spordiklubi Viktoria
III Narva Energiajooks	Spordiürituste Korraldamise Klubi
Suvine jalgpallilaager Vokas 8–12-aastastele noortele	Terve Narva
Ajaloolise puidust päästepaadi ehitamine Toila sadamasse	Toila Merepääste
Informaatikapäev „Kaasaegsed infotehnoloogiad energeetikaettevõtetes"	TTÜ Virumaa Kolledž
Ida-Virumaa haridusfestival „Kuidas saada inseneriks?"	TÜ Narva Kolledž
Vaivara huvikeskustele spordi- ja huvitegevusvahendid	Vaivara Huvikeskus
Olgina mängulinnaku rajamine	Vaivara vald
Ida-Virumaalt pärit filmilavastaja ja näitleja Kaljo Kiisa skulptuuri püstitamine	Viru Rotary klubi
Tervisespordi radade parendamine Narvas Pähklimäe terviseradadel	Äkke Spordiklubi

Uued algatused elukeskkonna edendamiseks

Kohalike koolinoorte mitmekülgsuse arendamiseks kutsusime 2013. aastal uue algatusena ellu Ida-Virumaa Andekate Noorte Energiafondi. Koos Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga loodud energiafondi eesmärk on pakkuda toetust andekate 7–19-aastaste õpilaste huvitegevuse arendamiseks, näiteks spordivõistlustel käimiseks, huvialaga seotud vahendite soetamiseks, konkurssidel, olümpiaadidel või mujal osalemiseks. 2013. aastal oli energiafondi kogumaht 6500 eurot, millest Eesti Energia panustas 5000 eurot. Huvitegevuse arendamiseks said stipendiumi 22 koolinoort.

2013. aastal alustasime koostööd Noored Kooli Sihtasutusega, et rajada piirkonnas vundament inseneerikutse järelkasvule juba põhikoolis. Otsime Vaivara valla Sinimäe kooli kaheks aastaks matemaatika-, keemia- ja füüsikaõpetajat. Pakume tulevasele noorele õpetajale programmi läbimise ajaks 6080 euro suurust lisastipendiumi, mis aitab kompenseerida kolimise, elamise, keeleõppe ja transpordiga seotud kulusid.

Kolmanda, päris uue algatusena seadsime põlevkivivaldade kohaliku eluolu edendamiseks sisse koostöö raamatukogudega. Raamat on püsiv väärtus, millest saab korduvalt osa palju inimesi. Aitasime uue kirjandusega täiendada riiuleid 11 raamatukogus ja kokku annetasime ligi 2500 euro väärtuses raamatuid. Valdavalt oli uueks lugemisvaraks laste- ja noortekirjandus.

Toetame noorte võimalusi avardavaid projekte

Elukeskkonna arendamiseks ja laste silmaringi laiendamiseks aitasime kaasa Vaivara vallas Olgina mängulinnaku rajamisele. Atraktsioonid nimetasime laste koduvallas paiknevate põlevkivitööstuse objektide järgi. Mänguväljakule paigaldatud infotahvlite abil saavad lapsed neid olulisi kohti lähemalt tundma õppida.

Noorte seas inseneerikutse ja loodusteadusteõppe võimaluste tutvustamiseks toetasime Ida-Virumaa haridusfestivali „Kuidas saada inseneriks?”. Ida-Viru maakonna juhtiva haridusürituse raames toimus TÜ Narva Kolledžis

põnevaid inseneeriahariduse ja ettevõtlikkusega seotud seminare ja töötubasid. Toetasime ka Ida-Virumaa haridusprogrammi „Ettevõtlik kool" võrgustiku arendustööd, aitasime kaasa Ida-Virumaa noortekogule ning panustasime Vaivara huvikeskuste laste ja noorte vabaajategevuste elavdamisse. Toetasime Toila sadamas ajaloolise puidust päästepaadi ehitamist, et luua lastele põnevamaid võimalusi veekogudega seotud õppe- ja ohutusprogrammideks.

Aitame kaasa sotsiaal-majandusliku heaolu kasvule ja turismi elavdamisele

2013. aastal tähistasime olulise kogukonnaprojektina Aidu suletud põlevkivikarjääri alal rahvusvahelistele nõuetele vastava sõudekanali valmimist. Aastaga tõstsid kaevanduste hiigelmasinad ringi 5 miljonit tonni mäemassi. Kaevatud süvis on esimene samm Balti- ja Põhjamaade suurima veespordikeskuse rajamisel. Projekti veame tihedas koostöös kohaliku omavalitusega ning puhkeala loomisega anname endisele tööstusobjektile uue väärtuse. Aidust on sündimas Eesti üks mastaapseim turismiobjekt. Suve lõpus tegime Aidu 30 kilomeetrini ulatuval vetealal koos 300 huvilisega esimesed proovisõidud, et tähistada esimese etapi valmimist. Aidu sõudekanali projekti oleme kokku investeerinud üle 1,2 miljoni euro.

2013. aasta kevadel algasid Kohtla Kaevanduspargi teise etapi ehitustööd, mis sisaldavad kaevanduspargi maapealse osa väljaehitamist ja ekspositsioonide loomist. Aitame kaasa Eesti põlevkivi lugu tutvustava interaktiivse teemakeskuse loomisele: 2013. aastal annetasime teemapargi mitmekesistamiseks üle 10 mahuka mäemasina, mis on pärit otse põlevkivitööstusest. 2014. aasta lõpus valmivast omanäolisest keskusest saab terve Eesti jaoks tähtis turismiobjekt. Eesti Energia kaasrahastab kaevanduspargi arendust 238 657 euroga.

> Aidust on sündimas Eesti üks mastaapseim turismiobjekt. Suve lõpus tegime Aidu 30 kilomeetrini ulatuval vetealal koos 300 huvilisega esimesed proovisõidud, et tähistada esimese etapi valmimist.

Kogukonna kultuurivaimu ärgitamiseks toetasime mitmesuguseid kogupereüritusi kohalikele elanikele. Ida-Virumaal toimub ainulaadne talvine laulupidu „Jää Hääl", mille õnnestumisele ka meie kaasa aitasime. Panime õla alla ka Ida-Virumaalt pärit filmilavastaja ja näitleja Kaljo Kiisa skulptuuri püstitamisele.

Väärtustame elanike head enesetunnet ja tervist

Et motiveerida noori vabal ajal rohkem spordiga tegelema, aitasime 2013. aastal kaasa 12 sportlikule algatusele Ida-Virumaal. Toetused olid seotud sündmustega, mis pakkusid lastele ja noortele võistluskogemust ning soodustasid treeninguid. Noorte harrastustegevuse mitmekesistamisele mõeldes aitasime kaasa ka Jõhvi jalgpallistaadioni laiendamisele ja turvalisusele.

Ida-Virumaa suurimast spordisündmusest, Narva Energiajooksust võttis osa rekordiliselt üle 3400 liikumisharrastaja. Narva Energiajooksuga soovime ärgitada kohalikke elanikke regulaarselt tervisespordiga tegelema. Ühtlasi on sündmuse eesmärk tõsta Ida-Virumaa tähtsust Eesti kultuuri- ja spordimaastikul. Ka tõsisemate sportlaste jaoks on üritusest saanud aasta üks oodatuim jooks.

Narva linna elanikud olid kaasatud ka kolmanda Narva Energiajooksu ettevalmistustesse, mis algasid kevadel talgutega. 200 talgulise ühistöö tulemusena viimistleti Pähklimäe terviseradadel Narva Energiajooksu heategevusliku panusena rajatud harjutuspaviljon ja jõulinnak, korrastati jooksurajad ja paigaldati uued rajatähised.

Ida-Virumaa elanike tervise ja spordielu tugevdamiseks investeerisime 2013. aastal üle 40 000 euro.

Narva Energiajooksul osalenute arv

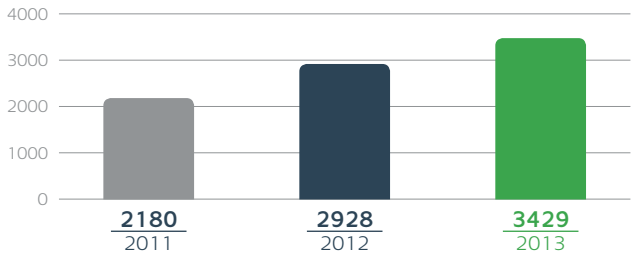

Energeetika järelkasvu eestvedaja

Järelkasvu tagamiseks püüame äratada noorte huvi karjäärivõimaluste vastu energeetikas, loome energeetikatudengitele koostöövõimalusi ning sõlmime energeetikahariduse arendamiseks õppeasutustega partnersuhteid.

2013. aasta tööviljaks on Eesti Energia Kaevanduste eestvedamisel TTÜ Virumaa Kolledžis avatud mäetööde täiendõppe moodul. Nüüd on Ida-Virumaal töötavatel mäeinseneridel ja valdkonna spetsialistidel ka kõrghariduse tasemel võimalik oma teadmisi kodukoha lähedal täiendada ning mitmed Eesti Energia Kaevanduste töötajad on seda võimalust juba kasutanud.

Tallinna Tehnikaülikooliga oleme käivitanud süsteemi, mille järgi esitab TTÜ innovatsiooni- ja ettevõtluskeskus kaks korda aastas kõigi TTÜ teaduskondade, üksuste ja üliõpilasorganisatsioonide toetustaotlused eriala edendamiseks ja mitmekesistamiseks. 2013. aastal toetasime energeetikaharidust arendavaid projekte 25 000 euro väärtuses.

2013. aasta sügissemestril korraldasime koostöös Tallinna Tehnikaülikooli energeetikateaduskonnaga avatud magistriõppeainet „Energiasüsteemi strateegiline arendamine", mille raames lugesid tudengitele loenguid tippspetsialistid ja -juhid Eesti Energiast ning teistest ettevõtetest. Lisaks on Eesti Energia tippspetsialistid mitme bakalaureuse- ja magistriõppeaine vastutavad õppejõud eri ülikoolides.

Koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga lugesime 2013. aasta kevadel ja sügisel populaarteaduslikke loenguid energeetikast Ida-Virumaa eesti- ja venekeelsetes koolides. Külastatud 450–550 keskkooliõpilast said laiendada oma teadmisi energeetika valdkonnas toimuvast ja ideid oma karjääri planeerimiseks.

Eesti Energia Narva Elektrijaamade toel avasime Narva Kutseõppekeskuses soojusseadmete operaatorite õppeklassi, mida kasutavad teadmiste omandamiseks kutseõppurid, Läti ja Leedu spetsialistid ning Narva Elektrijaama töökohapõhises õppes ja täiendkoolituses osalevad töötajad.

2013. aasta alguses algasid üle 13 aasta teaduse avastusrõõmu pakkunud Energia Avatuskeskuses rekonstrueerimistööd. Uuenduste käigus valmib 2014. aasta suveks Euroopas ainulaadne energia ja loodusteaduste teemadele keskenduv avastuskeskus. Eesti Energia panustab projekti nii rahaliselt kui ka sisuliselt ekspositsiooni loomisega. Avastuskeskuse renoveerimise kogumaksumus on 3,7 miljonit eurot, mille omafinantseeringu katab Eesti Energia 562 191 euro ulatuses.

Uuenduste käigus valmib 2014. aasta suveks Euroopas ainulaadne energia ja loodusteaduste teemadele keskenduv avastuskeskus.

Hoiame loodust ja toetame energiasäästlikku mõtteviisi levikut

2013. aasta Eesti Energia keskkonnapäeva põhiteema oli põlevkivituha kasutamise võimalused ja keskkonnasäästlikud tehnoloogiad energiatootmises. Päeva raames andsime ka ülevaate tegevustest, mille kaudu on viimastel aastatel Eesti Energia põlevkivitööstuse keskkonnamõju vähendatud.

Aitasime korraldada Virumaal asuva Purtse jõe festivali PurFest raames toimunud keskkonnaseminari, mis 2013. aastal toimus juba neljandat korda. Seminaril räägiti põlevkivitööstuse mõjudest Purtse jõe vesikonnale ning arutleti tegevuste üle, mis veekogumite olukorda on parandanud.

Eesti Energiast on aastate jooksul kasvanud üks suuremaid metsamaa rajajaid Eestis — alates 1960. aastatest on istutatud enam kui 13 000 ha metsa. 2013. aasta loodushoiukaitsekuul istutasid 150 Eesti Energia töötajat Narva karjääri 6000 männitaime. Kokku istutati Narva karjääri 2013. aastal puid ligi 82 hektarile. Lisaks Narva karjäärile metsastasime 2013. aastal ligi 169 ha Aidu karjäärist.

2013. aastal aitas Eesti Energia juba viiendat aastat korraldada energiasäästunädalat. Oktoobris jagasime 550 Eesti põhikooli ja gümnaasiumile meie koostatud energiasäästu õppematerjalid, millega saab tutvuda Eesti Energia kodulehel https://www.energia.ee/et/jarelkasv. Energiasäästunädala raames käisid Eesti Energia töötajad koolides külalisõpetajana energiasäästust rääkimas.

Klientidele pakkusime võimalust täita oma energiasäästuprofiili meie suuremates esindustes Tallinnas, Tartus, Pärnus, Paides ja Jõhvis. Nädala jooksul täitsid kliendid meie esindustes 259 profiili.

Edendame tervisesporti

Korraldasime ka esimese Eesti Energia kontserni sisese teavituskampaania, kus töötajaid said interaktiivsetel plakatitel märkida, missuguseid energiasäästunippe nemad oma kodus kasutavad. Energiasäästu tegevused klientidele on esitatud ka lk 69.

Koostöös Looduse Omnibussiga aitame muuta looduses käimise ja looduse tundmaõppimise eestimaalaste elulaadi loomulikuks osaks. 2013. aastal toimus Looduse Omnibussi eestvedamisel 150 loodus- ja kultuuriretke Eesti eri paikadesse. Retkelisi oli 7100. Uusi loodusteadmisi ammutas 33 loodusõhtul ligi 6300 loodushuvilist. Looduse sõprade aasta tähtsündmuseks on „Looduse aasta foto" konkurss, millest 2013. aastal võttis osa 1383 fotograafi ligi 11 000 tööga. Konkursi kaaskorraldajana andis Eesti Energia välja eriauhinna parima energiaga pildile.

Soovime, et võimalikult paljudel eestimaalastel oleks võimalus harrastada tervisesporti heas korras ja valgustatud terviseradadel. Selleks arendame koos Swedbanki ja Merko Ehitusega terviseradade võrgustikku üle Eesti, et tagada kõigile inimestele aastaringne tasuta liikumisvõimalus looduses.

2013. aastal alustas Eesti Terviserajad oma kodulehel videoõppe sarjaga. Valmis 35 treeninguklippi, millel oli kokku 58 000 vaatajat. 2004. aastal alguse saanud ühisalgatuse tulemusena on ligi 100 Eesti terviserada ligi 800 km ulatuses hästi hooldatud ja valgustatud. Aastas külastab terviseradu ligi 4 miljonit inimest. Eesti Energia panustas 2013. aastal terviseradade arengusse 64 000 eurot.

Rahva tervise edendamiseks ellu kutsutud Narva Energiajooksu tulemustest lähemalt lk 93.

Edendame noorte ettevõtlikkust

Ühiskond ja majandus arenevad tänu inimestele, kes tahavad ja julgevad oma ideed tegudeks muuta. Eesti Energia noorte arenguprogrammiga Entrum oleme kolme viimase aastaga julgustanud ligi 1700 noort ettevõtlikele algatustele. Ida-Virumaa, Lõuna-Eesti ja Lääne-Eesti noored on programmi raames välja pakkunud 345 sotsiaalse ettevõtluse, tehnoloogia, öko- ja loomemajanduse valdkonna ideed kodupiirkonna või Eesti elu edendamiseks.

2013. aastal võitis Entrumi Lääne-Eesti hooaja interaktiivne e-õpik AndroidÕpik. Sügisel alustas Entrumis 600 Põhja-Eesti noort, et praktiliste tegevuste kaudu oma ettevõtlusoskusi arendada. Noored registreerisid 171 ideed, et need seitsme kuu vältel reaalseks teoks vormida.

ENTRUMi tulemused

ENTRUM Ida-Virumaa 2010/2011 (1 maakond)	ENTRUM Lõuna-Eesti 2011/2012 (5 maakonda)	ENTRUM Lääne-Eesti 2012/2013 (4 maakonda)
Osavõtjad: 644 noort	**Osavõtjad:** 475 noort	**Osavõtjad:** 580 noort
Ideed: algatatud 86, finaalis 26 (30%)	**Ideed:** algatatud 98, finaalis 33 (34%)	**Ideed:** algatatud 161, finaalis 42 (26%)
Võitja: Noorte tööbörss InSpe	**Võitja:** Eesti õpilasvahetus VeniVidiVici	**Võitja:** AndroidÕpik, IT ja inseneeria

Entrumi eestvedamisel on moodustatud mitmesajast partnerorganisatsioonist ja Eesti oma ala tippudest koosnev võrgustik. Lisaks tegutsesid 2013. aastal noorte mentoritena ligi 160 tegutsevat ettevõtjat üle Eesti. Eesti Energia toetab programmi nii rahaliselt kui ka sisuliselt, osaledes kontseptsiooni väljatöötajate, mentorite ja vabatahtlikena.

2013. aastal pärjati Entrum ülemaailmsel kaubanduskodade konkursil parimaks noorte ettevõtlikkusprojektiks, samuti sai Entrum Euroopa vastutustundliku ettevõtluse auhinna. Varem, 2011. aastal on Entrum kuulutatud majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi konkursil parimaks ettevõtluse edendajaks, Rootsi äriauhinna konkursil parimaks sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtluse algatuseks ning EMSLi konkursil parimaks kodanikuühiskonna ärisektori algatuseks.

Õpetame vältima elektriohte

2013. aasta elektriohutuskampaania käigus koolitasid Elekrilevi töötajad elektriohte märkama 4900 last. Seda on 1700 osalenut rohkem kui aasta varem. Võrreldes varasemate kampaaniatega panustasime 2013. aastal enam sisulisse teavitustöösse. Koostasime ohutusalased õppematerjalid, lasteaialastele rääkisime elektriohutusest Artise kinos toimunud elektriohutushommikutel, põhikoolilapsi õpetasime ohte vältima kokku 14 ohutuslaagris, mida Elektrilevi korraldas koostöös Päästeametiga. Avalikel pereüritustel, piirkondlikel ohutuspäevadel ja lasteaedades käib lapsi õpetamas Elektrijänes.

Elektriohutusalaseid soovitusi jagab Elektrilevi ka oma kodulehel elektrilevi.ee/ohutus, täiendades ja uuendades pidevalt infot.

Elektriohutuse koolitusel osalenud laste ja noorte arv

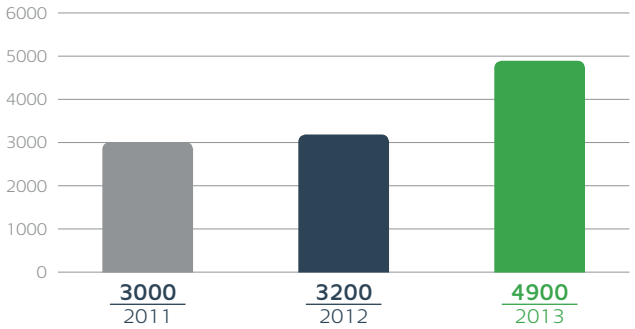

EESTI ENERGIA AS

Laki 24, 12915 Tallinn
Telefon: 715 2222
E-post: info@energia.ee
www.energia.ee